

J3 1493

Hic liber meus testis est deus quoniam

1 1493

Z BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
SANDOMIERSKIE

REGVLÆ

ET
RITUS LIB.

RELIGIONIS

Clericorum Pauperum
MATRIS DEI
Scholarum Piarum

Domini Radomiri Scholarum
Piarum A. 1699.

Præmium

Cum Sacrarum Literarum documentis fre-
quentibus admonemur in unitate Spiritus Deo-
rum seruire, par est uniformes quoq; Regulas ac
Ritus habere quibus nos Diuinum hoc Seruitum
præstare possimus, et rerum omnium Creator Do-
mino famulari. Varietas enim harum rerum in
Religiosis præcipue Congregationibus quemadmo-
dum turbare ordinem solet ita multiplicem aliorum
ostendit propensionem qua quisq; in diuersa distin-
ctus et suo sensu abundans pacis vinculum non
raro rumpit ac dissipavit. Huic malo occurrere uolen-
tes PP. in Capitulo Generali habitu Mense Maio 1659.
demandarunt ut iuxta præscriptum Constitutionis certa
Regulae ex ipsis Constitutionibus prescriberentur ac
Ritus fierent quibus vniuersa nostra Religio Paupe-
rum cattalis Dei uteretur, ut pari forma ac ritu ubiq;
obsequens hanc unitatem Spiritus et animorum concor-
diam in suis conseruaret, sic enim illi ut sibi ipsis
decorum parient, sic etiam populo honorum operum
exemplum facile præbehunt.

Regulæ Communes.

1. Omnes occupationes rerum Sæculanum terrena, rumq; sollicitudines quisq; reiiciat, et soli Christo vivere et placere studeat . p . l . c . 4 Constitut.
2. Curret unusquisq; exuere affectum circa sanguine iunctos, et illum in spiritualem conuertat eosq; solum diligat bene ordinata Charitate, sibiq; dictum exigitmet. Audi filia et uide et inclina aurem tuam et obliuiscere populum tuum et domum Patris tui, et concupisces Rex decorem tuum. ibidem
3. Nemo sine Superioris licentia particulari siue Enti cum Sæculanibus etiam consanguineis colloquatur, et si obiter id fecerit, paucissimi se expediat, si uero rem grauem tractauerit eam Superiori uel ab eas id depunitato renunciet. ibidem
4. Nemo in causa criminali uel in Lite ciuili Testimonium ferat nisi coactus ab eo qui legitime eum cogere posset. ibid.
5. Nulli nostrum licet in testamentis condendis se immiscere, ut Tutorum seu Curatorem. ibid. Ex explicatione Capituli Generalis 1659 Nec item Matrimonia per tractentur, sed Sæculanibus Sæcularia relinquuntur. ibidem

6. Nemo

6. Nemo Sacerdotalium domos adire presumat nisi pro
re graui de Licentia expressa Superioris et cum
Socio ab eodem sibi designato. ibidem.
- 7º Nemo Sacerdotes ad Cellam suam neq; per dominum sine
Superioris licentia ducat. ibidem
- 8º Nulla nostris sit familiaritas cum mulieribus quantumvis
propinquis et honestis, nullo modo Spiritualis officitas
baptismi aut Confirmationis Sacramenta cum illis con-
trahatur, immo nec cum masculis.
- 9º Et colloquio Monialium etiam cum Consanguineis
abstineant, et Confessiones earum nulli nostrum licet.
ab q; Provincialis Licentia, et iuxta decretum Sacrae
Congregationis aliquin Transgressor graui pena
puniatur. ibidem Decret. Cap. Lxxvii 1659.
- 10º Nemo prater Procuratorem Entem negotij ullo modo se
immisscent absq; speciali Patris Entis Licentia p.3. c.2.
- 11º Omnes ad Entem scribere possunt quoties necessarium
uidebitur, cuius litterae a nemine aperiantur nisi ab
eo cui inscript& fuerint. p.3. c.4.
- 12º Nemo noctu absq; lumine, et tunc non nisi legitima
causa ductus domum circumeat, ne p.ij aliorum lectio-
nibus, seu occupationib; impedimento sit.

- 3
- 13°. Nemo in cellam alienam intret nisi Superior con-
cesserit. p. 1. c. 6.
- 14°. Nemo uel cum domesticis nisi submisse modeste
et moderate loquatur. Sed his temporibus, horis et
locis strictius silentium ab omnibus seruetur. in
Quadragesima et ad Adventum, a prima nocte usq^{ad} ad
sequentis diei ortum: in aestate post Prandium que-
tis tempore, in Ecclesia Saurario et Refectorio p. 1. c. 6.
- 15°. Singuli bis in die consuetudinem mentaliter orandi
summo manè per horam et Vespere per dimidiam
nunquam intermittent, et si quis de Licentia Superio-
ris non aduenit orationi, quamprimum opportuno
tempore eam persoluat. p. 1. cap. 5.
- 16°. Omnes bis etiam quotidie examinenda conscientia
sue præfinitum sibi tempus ante Prandium et ante
cubitum diligenter impendant. vñ dñs.
- 17°. Item bis simul in die uocalem orationem habebunt.
post prandium Litanias B. Virginis Lauretanas,
et quinq^{ad} psalmos in eius honorem Nominis
et Vespere Litanias Sanctorum in communione
Oratorio recitabunt.

18°. Item

- 18° Item quotiescumq; occasio dabitur in cella permanendi et Actus Virtutis, humilitatis Contritionis, gratianum actionis, exercere mitantur ut ita Pater calestis qui uidet in abscondito eos ad solidanum virtutum perfectionem exaltare dignetur, ibidem
- 19° Singuli statuto die et a signato Confessario et non alteri sine Superioris licentia consteantur.
- 20° Singuli qui Sacerdotes non sunt et hi si non celebrent quotidie rei Sacrae intersint, quae fieri post Orationem Matutinam, nisi alia causa urgens aliter postulet. ibidem
- 21° Singulis diebus absentes nostri Vota emissa iterare genibus flexis coram S:mo Sacramento p. 2. c. I.
- 22° Omnes usq; ad r:um quolibet Anno in festo Resurrectionis et Nativitatis Dominicae Vota regnouabunt, praemissa Confessione Lnti ab ultima et spiritualibus exercitijs seu specialibus qui busdam Meditationibus per aliquot dies p. 1. c. 3. Decret. super hoc Cap. Lnti. 1647.
- 23° Quisq; Superiorum qui cumq; ille sit, ut Patrem reveratur, ei q; integre primum ac fortiter cum humilitate debita sine legitima excusatione et obmurmurationib;

4

rationibus obediatur, considerando quod propter ipsum Deum summè dilectum homini obedientia præstatur, et ideo sufficiat signum illius absq; ex, presso preceptu. P. 2. c. 2.

25°. Omnes sint prompti animi ad Superioris uocem, et ad signum campanæ atq; adeo literâ inchoata necdum perfecta etiam relictæ.

26°. Non solum Superioribus sed etiam eorum Subministris in his quæ ad eorum officia spectant, omnes humiliter obediant. ibidem

27°. Si quis grauem alicuius tentationem nouerit Superiorum secreto moneat, ut conueniens remedium Paternâ Charitate adhibere possit. p. 1. c. ii.

28°. Nemo in Capitulo Culparum de alio aliquid dicat, nisi qui à Superiori requisitus fuerit. ibidem.

29°. Si quis protuenda valetudine aut recuperanda inodi gêre aeris mutatione videatur, præmissâ oratione rem Provinciae notam faciat, et quid ille decreuerit, summi animi quiete recipiat, nec amplius circa hoc urgeat aut requirat. p. 1. c. 9.

30. Nem

- 30° Nemo de his quæ domi aut inter fratres aguntur
cum sacerdotali aliquo tractauerit p. 2. c. 7.
- 31° Nemo literas extra domum mittere presumat nisi
prius presentet Superiori, aut illi, quem Superior ad id
destinauerit, eodem modo nemo recipiat p. 2. c. 2.
- 32 Nemo extra nostras domos etiam consanguineorum
aut extra communem mensam comedat, aut bibat, sine
Superioris licentia, neq; ad domum sacerdotalium ire
audeat sine Comite ad Superiori sibi deputato p. 2. c. 3. & 4.
- 33 Omnes accedant ad primam mensam, nisi instaurau-
sa sibi fuerit et licentia et si absuerit ad secundam
mensam statim accedat. ibidem
- 34 Nemo nostrum aliquid proprium habere aut appellare
audeat, sed communi uocabulo significet, se nihil in hoc
sacerdotali possidere. p. 2. c. 5.
- 35° Quisq; paratus sit ostiatim mendicare, quando neces-
sitatis et Obedientiæ id exigat, nemo tamen eleemosy-
nam stipendij nomine petat, aut eo nomine oblatam
accipiat, sed si quæ merita eleemosynæ nomine offerantur
ad Oeconomum seu Procuratorem domus mittantur, seu
tradantur. p. 2. c. 2 et p. 3. c. 7.

36. Nemo apud se uel apud aliū pecuniam seu alias
depositas habeat, nec mutuā dabit, nec accipiet.
uel dispensabit de his quæ apud se uel domi sunt
sine Superioris licentia.
37. Nemo sine Superioris licentia expressa pro suis
amicis, propinquis, extraneis eleemosynam petat,
nec sponte oblatam accipiat, ad elargiendum paupe-
ribus aut ad aliquam restitutionem faciendam p. 2 c. 1.
38. Nemo horologia aut capsulas reliquiarum, libros
curiosè ornatos, imagines Sanctorum sculptas uel pictas
nisi simplices et chartaceas habeat in suo cubiculo. ibidem
39. Nemo quidquam typis mandare audeat sine approba-
tione examinatorum et consensu Pontis. p. 2. c. 7. Decret
sup. h. Cap. Geni 1659.

Regulae Provincialis

1º. Provincialis in gubernatione Charitatem mansuetu-
dinem et benignitatem Domini nostri IESV Christi
imitetur, non dominans, sed forma factus gregis ex
animo exemplo magis quam uerbo subditus. Ad perse-
ctionem dirigat. p. 3. c. 4.

2º. Habeat

- 2° Habeat suos consultores, quorum confirmationem ad
Pontificis postulabit, eorumque consilio prout opus erit utetur
in ipsius locis, ubi frequentius residebit, aliquoquin per Litteras
transmissas eorum consiliorum requireat. p. 3. c. 4.
- 3° Institutorem rerum spiritualium constituet Virum grauem
in singulis dominibus, qui Superiorum adiuvet in dirigendis
Subditis ad perfectionem et maxime iunioribus, quibus sit
non secus ac Magister Novitiorum
- 4 Prouincialis alicui Sacerdoti a se delecto confiteatur, quem
Zelatorem et Monitorem Officii sui suarumque actionum
habebit. p. 1. c. 7.
- 5 Nullas regulas aut Ordinationes aut consuetudines abroget
uel nouas inducat inconsulto Pontificis, nisi sine graui diffensione
responsum expectare nequeat, tunc quantoius poterit quid et quam
de causa factum sit admonebit Pontificis. p. 3. c. 4.
- 6° Ordinationes Pontificis statim atque acceperit, ab omnibus suis Provinciis
Superioribus obseruanter faciet, easque in Archivo conservabit
quod in loco commodi ori et in ea domo, ubi frequentior erit
eius residentia, faciendum curabit, in quo etiam asservabit
libros rerum, quae ad gubernationem pertinent, et quae
ad officium suum spectabunt et usum Provincie com-
munem, et successoribus possint assignari. ibidem.

Z. BIBLIOTHECA
S. J. SEMINARIUM
Sandomierskense

70. Curabit

7° Curabit ut qui Instituti nostri opera postulaverit prius
necessaria. Ut prescribitur. p. i cap 4 constat parent p. c. 7.

8° Curabit diligenter in omnibus sue Provincialis Scholis debiti
tum ordinem in Clasibus omnibus, in libris prelegendis
et in exercitio spiritualibus seruari et Magistros singulos
singulis Clasibus sufficientes prouidere. p. 3. c. 4

9° Mutabit ex familiis quos mutari expedient in Domino
iudicauerit et si quis diem obierit eius nomen ac diem obitus
ad Unum scribendum curabit. p. i. c. 7.

10° Item poterit, si necessitas urgeat mutare aliquos Rectores
Locales Magistros Novitionum et alios, et si ex predictis
moreretur Substituere donec Quinis certior factus prouideat
p. 3. c. 4

11 Tertio quinquagimo de licentia Quinis, Capitulum Provincialle
conuocabit circa res dubias et difficiles illius Provincialis sed
fiat eo tempore quo minus obesse possit hunc Regimini
particularium domorum id tempus ent Vacationum Gene-
ralium mense Octobri. p. 3. c. 4

12° In Capitulo Provinciali si fieri poterit approbabilitate Confessa-
rios, Concionatores Lectores, et quos sibi placeuerint confirmabit
uel remouebit, exceptis, qui a Patre Quinis approbati fuerint. ibid

13° Semel saltem in quolibet Mense scribet ad Unum de rebus
ocurrentibus. p. i. c. 4.

14. Curam regendi Seminaria nostris non permittat nisi
eo modo, quo prescriptum est, decreto Capituli Gentilium 1659.

15. Si morbo graui corripiatur, poterit scripto relinquere
aliquem, qui uices suas gerat, usq; ad noui Gentilium Crea-
tionem maximè et Provincia distet ab Urbe et per Interium
Assistentibus prouidens de successore celeriter nequeat. Inte-
rea primus eius Assistens erit loco Provincialis et
Provinciam gubernabit.

16. Visitabit singulis annis perse ipsorum aut legitimas cau-
sas impeditus per alium idoneum loco sui omnes sue
Provincie domos et Scholas.

17. In sua Provincia potest dispensare in Constitutionibus
Religionis, si rei alicuius vel personæ uehemens ratio
ia exigere videatur, memor tamen illius sententie:
quibi necessitas non est, nullo modo maiorum instituta
uiolentur, et caueat ne praetextu dispensationum abusus
irrepanit. ibidem

Regulae Procuratoris Gentilium

1º. Procurator Gentilium Romæ semper resideat, eius partes
erunt totius Religionis negotia gerere ac diligenter
expedire p. 3. c. 2.

2º. Negotia quæcunq; et quarumcunq; domorum, siue
personam

personarum priusquam suscipiat Patri Christi simpliciter
patescat.

3° Quidquid in die singulos egerit, si momenti alicuius
fuerit, trespeli Christi deferat.

Regulae Rectoris

- 1° Rectoris Officium erit oratione et sanctis desiderijs
Schoolas suas quasi proprijs humeris sustentare, et
curare ut Regula et Constitutiones ab omnibus sibi
subditis obseruentur, tam quæ ad domesticos quam
quæ ad discipulos pertinent.
- 2° Singulis Dominicis per se uel per aliud sermonem
habeat, de necessitate mortificationis Passionum
proponat aliquas mortifications ad eas eradicandas
ut altius in mente virtus imprimatur.
- 3° Meminerit auctoritatem prudentiæ et discretioni con-
surgere, ut hominibus se praefesse cogitans humanita-
tem potius exerceat monendo, quam seueritatem p. 2. c. 2
imosciat suo loco et tempore seueritatem cum benigni-
tate miscere. p. 2. c. 9
- 4° Eius cura sit, ut infirmi placide et cum charitate tra-
ctentur alterniq; saltem diebus eos ipse inuiset et

in morti

in morbi initio ut confiteantur moneat p. 1. c. 9.

5o. Senum et imbecillam valetudine rationem habeat. Senes
sexagenary intelliguntur) ex Decreto Capti Cithis. 1659.
et si expediens iudicauerit, eos ieiuny onere soluat, illis
iubeat per aliquem Fratrem Operarium aut clericum
ministrari p 1 c. 9. et in omnibus quod spectant ad Victimam
habeat item rationem senectutis et imbecillitatis Subditorum,
rum. p 2 c. 4°.

6o. Caveat ne plus debiti oneris, nec aliquid sordidum, quod
nauseam prouocet alicui imponat p 2. c. 9

7o. In vigilet ne quis in studijs, uigilijs abstinentijs et alijs
penitentijs, externis laboribus plus temporis insumat,
qua magna nocentia ualeitudini offerre solent, et
maiora bona impedit ibidem. Item defendat tam
domi quam foris praecauendo et remedia oportuna
adhibendo ne Subditorum sanitati quid noceat p 3. c. 5.

8o. Singulis saltem Mensibus cubicula uisitabit, undeatq; ne
quid ibi retineatur, quod uirto proprietatis simile sit.
neq; quid sordidum aut minus compositum p 2 c. 5.

9 Curabit ut pro Benefactoribus ad Dominum peculiares
orationes fundantur. p 2. c. 5.

10 Curabit ut tertio quoq; Mense Constitutiones in pu-
blica Mensa perlegantur sicut singulis Mensib; Regulæ et Ritus
p 1. c. 1.
11 furet

- 11°. Curret Superior ut omnes idem sentiant, uelint iudicent
ad Charitatem seruandam Constat. c. 7. et uite doctrinā
nas uarias, uerbis Lectionibus libris et Scriptis.
- 12°. Curabit ut eadem doctrinā idemq; modus in omnibus
Scholis eam tradendi seruetur. p. 2. c. 11.
- 13°. Curabit ut Scholastici nostri in exercitationibus litterarij
suis temporibus exerceantur. p. 2. c. 10.
- 14°. Considerabit attente, quomodo quisq; suo officio (maxime
in exercitationibus Literarij et quā perirent ad bonos
mores) fungatur, ut sic posset quemq; in illo confirmare
uel remuovere, ideo sapè eos inuiset, et probabit, an sibi
iniuncta exequantur. p. 2. c. 9.
- 15°. Rector in proprijs domibus Officiales minores potest con-
stituere qui sunt huiusmodi. Prefectus Sacrae, Vale-
tudinary, Bibliothecæ, Refectorij, Janitor, Custos Vestium,
Corrector, Dormitorij iniutor, Excitator ad Orationem, Libro-
rum emptor, locuſ. Quod stores eleemosynanum.
- 16°. Poterit mutare aliquos Magistros, si responsum Provincialis
expectare inconueniens iudicauerit.
- 17°. Singulis hebdomadis scribet ad Provinciale de rebus
occurrentibus. Res autem scribendæ erunt, si qui
casus extraordinary contingenter, uidelicet Insigniores
eleemosyne.

eleemosynæ, Status domus, Status Scholarum valetudo Reli-
giosorum, culps enormiores, si quæ extraordinariæ expensæ
fieri debeant supra decem aureos et alia huius generis.

18. Potest in sua domo in Constitutionibus Religionis dispen-
sare si rei alicuius vel personæ uehementis ratio id exigere
uideatur, memor tamen illius Sententiæ Rbi necessitas
non est, nullo modo maiorum instituta violentur, caret ne
prætextu dispensationum abusus irrepant p. 3. c. 2.

19. Curabit Domus sua rerum omnium inuentaria fieri, quorum
unum conseruetur in Archivio domus alterum in Archivio
Provulsi, cum uero alieni officium demandabit inuentarium
speciale illius officiæ cum rebus Officiali consignabit, et si
res noua aliqua addatur, ipsi etiam Inuentario adscribitur.

20. Diligenter curet ut uniformitas in omnibus quo ad fieri
poterit in uestitu maxime seruetur, sint enim uestes
omnium ciuidem modi qualitatis et formæ. Curabit
ut Conferentia Casuum conscientiæ bis singulis
hebdomadiis habeatur, ad quam omnes Sacerdotes
conueniant. Præside aliquo in ea re perito qui
explicet ac definiat ea de quibus agitur.

Regula

Regulæ Visitatoris & formula Visitantis

1º Partes Visitatoris erunt, ut specimen præbeat omnium
virtutum, nec ullomodo munuscula à consanguineis
nostrorum accipiat. p. 3. c 5.

2º Itinerum expensas ab illis domibus, quas visitauerit
exiget, ibid pro &quā tamen portione totius Præiunctis,
habita tamen ratione facultatem domorum deeret capiti
Gnls 1659.

3º Si quid remedio tempestivo indiget iuxta prudentiam suam
adhibeat, mox facturus certiorēm qntem quid et quā de causa
factum sit, quā uero correctione communi uel privata meden
poterunt, ipse exequatur eo modo, quo melius expedire sibi
uidebitur p. 3. c. 5.

4º Monebit omnes prius ne odio, uel rancore ducti, quā dicen
da sunt taceant, aut contraria emendata et silentio pre
menda producant

Formula.

1º Visitet Ecclesiam et obseruabit quam diligentē custodia
et nitore SS. Eucharistid Sacramentum afferuetur, et
an omnia quā spectant ad Diuinum cultum recte se
habeant.

- 2º Quot et quæ vasa in Sacristia, et quæ similiter ornamenta reperiuntur an contraria Paupertati, si superflua, si seneca iuxta Rubricas, si nitida et munda, et apte accommodata seruentur. p.3. c. 5. et Decreto Capiti Genflii 1659.
- 3º Inviset infirmos si qui sunt quibus se benevolum ostendet interrogabitq; an in eos Charitas debita exerceatur, et prouideat ne quid eis desit p.3. c. 5.
- 4º Visitabit officinas omnes in quibus obseruabit an aliquid superfluum aut Paupertati nostræ contrarium sit, et an aliquid minus decenter habeat. ibidem
- 5º In Vestuario obseruabit, an ibi sint Vester ad Valorem dineros servandos sufficientes iuxta numerum commorantium in illa domo, an superflue. ibidem
- 6º Cubicula et cubilia omnium obseruabit diligenter, an quid in eis sit quod sapiat proprietatem et minus aptum ibidem
- 7º Librum Gleemosynanum et dati et expensæ similiter, diligenter videbit et obseruabit, ut Summa illius et rerum omnium Supradictarum Catalogus ad Pten. deferatur. ibidem
- 8º Superiorum interrogabit, an aliquid grauius extra Confessio- nem intellexerit in illa domo, seu in Scholis Pij et quod remedium adhibitum sit ibidem
- 9º An exercitium Doctrinæ Christianæ tam in Scholis Pij quam publicè in Ecclesia diligenter nostri exequantur, et an Discipuli illud frequentent. ibidem
- 10º An erga

- 10.º An erga infirmos debita Chariatis officia exerceantur.
- 11.º An aliquis ex illa domo nimis affectus ad consanguineos uel etiam ad aliquem extraneum uideatur. ibidem
- 12.º Quod cleemosynæ Pauperibus dentur. ibidem
- 13.º Inferiores et Subditos interrogabit, quid sentiant de su^o periore, et quomodo ab illo tractentur.
- 14.º Quid sentiant de Victus ratione, et de rebus adipos per tintibus. ibidem
- 15.º An Superiori impedit libertatem scribendi ad Superiori res mediatoris. ibidem
- 16.º An aliquid extra confessionem quis nouerit, in aliquo quod ei non placat ibidem
- 17.º An officium suum quisq; faciat.
- 18.º An Regulæ et Constitutiones nostræ exacte seruentur. ibidem
- 19.º An pax et Concordia inter eos uigeat. ibidem
- 20.º An ab omnibus Magistris circa exercitationes Scholasticas diligentia seruetur. ibidem
- 21.º An aliquo meliori modo eruditin Adolescentes possint. ibidem
- 22.º An discipuli diebus Festis frequentent Oratoria et Congregationes
- 23.º Videat ne sit locus ubi discipuli soli uersari possint
ibidem.

24º Ex quibus conscientia rationem exigere iudicauerit primum
denter et circumspicit pro ratione personarum se geret, Quod
hominem multum pudore afficiunt extra Confessionem non
interroget

25º Tandem suavitatem retineat, nec tanquam Iudex exigat,
sed ut Pater benignus ea se uelle cognoscere ad Subditum con-
solationem ostendat.

Regulæ Magistri Nouitiorum

1º Ad hoc munus is auctori eligatur, qui non solum
prudentia, eruditione et experimento, sed etiam exemplo
Nouitios ad Virtutum culmen promoueat, et uiam perfe-
ctionis et uerbo doceat et factis p. 1. c. 2.

2º Secularia Vestimenta Nouityi in communi Vesta-
rio seponendas curabit, donec professus fuerit, nisi quod
in eius usum consumendum iudicauerit. ibidem

3º Tradat Nouitio spiritualia Exercitia saltem per illen-
sem et amplius. si expediens sibi videbitur, et interim ille
totius Vitæ confessionem Inter habere poterit

4º Experimenta faciat Nouitiorum in omni genere deuotio-
nis hoc est in oratione, in Sacris tum meditationibus, tum
lectionibus, in uarijs mortificationibus, in uestibus humilioibz
que tamen Religiosum deceant, in uilioribus ministerijs

silento

silentio modestia oculorum propriis voluntatibus et iudiciis
frangendis cum prudentia tamen et charitate.

5º. Sæpe Novitios suauiter interroget, an in uia Domini
sit quidquam, quod obstare patientur, et quæ sit rerum
suarum in eare ratio, ut magis illis præfesse possit eosq;
perfectos habere.

6º. Curabit Novitios in secundo probationis anno non solum
modum docendi Christianam doctrinam sed etiam modum
formandi Gas et computa faciendi, quos ad id idoneos
inuenierit doceri. p. 2. c. 10.

7º. Certiorem faciet Provinciale cum quis probationis tempus
feliciter peregerit, ut de eius facultate cum Voto tam omnium
Professorum uocem habentium euæ Domus, qui profecti sint.
et ordinibus sacræ initiatæ, et suffragia sint supra medietatem
ad Votæ emittenda recipiatur. p. 2. c. 3 Decreto Capl. Gen. 1653.

8º. Curabit, ut quarto quoq; Mense Novitiæ per commissarium
a Dñli deputandum uisitentur, et si quis contumax et nostro
Instituto minus idoneus repenitatur, omnino dimittatur. p. 1. c. 3.

9º. Curabit ut pariter Novitiæ, qui primo Probationis anno
notabiliter profecerit, de Provincialis consensu circa studium
dispensemetur. ibid

De Admittendis

1º. Selectus recipiendorum ad habitum et Religionem habendus

est

est diligens, quia res in qua uersamur, tanti momenti est, ut
Ministros maximâ Charitate, patientia, aliisq; Virtutibus
præditos requirat p. i. in Præmio.

2º In recipiendis ad probationem exceptanda est in loquendax
gratias ut sit in docendo facilitas. p. i. c. 1.

3º Sit ualde notus, qui admitti petit, tum per propriam sum per
Præceptoris Sodalium, amicorum relationes, neq; prius ad
habitum admittatur, nisi præmissa omnium Patrum uocem
habentium oratione, et tunc tanquam hospes per aliquot dies
de forma Instituti nostri certior reddatur. ibid, cap 2d

4º Admissus ut hospes sine licentia Superioris nec uerbo aut
scripto cum exteris aut domesticis agat, præterquam cum ijs, qui
a superiori destinati fuerint ibidens.

5º Admissus ad habitum in libro designato scribat propria
manu, quid quid in domum tulit, et secularia sua vestimenta
donec profectus fuerit in communi Vestuario reponantur.

6º Cuilibet Novitiis cubiculum assignetur, in quo nihil curio-
sum, nihil singulare habeat.

7º Recipiendus ad Vota totius Vitæ Confessionem Contem habeat
uel taltem a biennio probationis, præmissis solitis exercitijs
10 ad minus dierum.

8º Qui mense ante Professionem disponere debet de bonis, quæ in
Sæculo habeat, prout sibi libuerit, nihil tamen proprium sibi relinquit.

Regulae Examinatoris

- 1°. Qui examinat eos, qui ingredi Religionem petunt oportet impedimenta omnia noscat, quibus aliquis uel omnino excludendus, uel non ita facile admittendus sit, habeat bonum zelum, ne quis admittatur, nisi qui in Domino idoneus nostro instituto reputabitur, meminervit quod inepta turba ad institutum nostrum admitti non debeat p.s. c.a.
- 2°. Dextero ac prudenter uideat, ut si quem innodatum grauioribus impedimentis inuenient, ulterius cum illo non prægrediatur, sed placidis uerbis cum consolatione quamprimum dimittatur.
- 3°. Si quem alium obnoxium ex minus graui bus impedimentis nouerit, si forte eruditione ille sit insignis, aut aliqua industria excellens, quod ipsum instituto nostro perutiliter reddat, consulto Provinciali de eius offensu ille potest admitti ibidem.
- 4°. Videat ut in recipiendis sit loquendi quedam gracia, ut in docendo sit facilitas ibidem.
- 5°. Qui examinat Confessarios et Ordinandos uideat ut non solum sint Professi sed scientia et uirtutibus ornati

Regulae

Regula Sacerdotum

- 1º Sacerdotes omnes nisi de Superioris aut confessari licentia alteri permisum sibi fuerit quod raro contingat quotidianum Sacrificium Missarum celebrabunt. ibidem p 1 c 7.
- 2º Bis saltem in hebdomada peccatorum Sacerdotibus ad id deputatis confiteantur ibidem.
- 3º Omnes Sacerdotes et Clerici conueniant saltem semel in mense, ubi quod tenendum sit iuxta Missalis seremoniarum Breuiary Romanorum et Rubricas plene observandas, constituentur. ibidem
- 4º In obitu Summi Pontificis bis Sacrum faciant, semel pro defuncti anima, et iterum pro Pontifice eligendo.
- 5º In obitu Anterioris pro eius anima celebrabunt pro Prouti similiter facient Sacerdotes illius Provincie ibidem
- 6º In obitu nostrum cuiusque (nisi contingat in ea Dominio ubi degunt, qui aucto tunc ter pariter celebrabunt) semel Sacrum peragent, ibidem et Decreto Capituli Anterioris
1659:
7º Tertio Nonas Novembris singulis annis celebrabunt

12

bunt pro his qui ex nostra Religione ad illum usq;^{ue}
diem defuncti fuerint. ibidem.

8º Sacerdos, qui prædest Orationi continuæ pro S. Romana Ecclesiæ, extirpatione heresum et Pace Christi norum Principum docebit pueros, quomodo se parare debebunt ad Sacraenta Pénitentiæ. et Eucharistie et alia necessaria mysteria fidei p. 2. c. 4.

9º Qui uocantur ad adiuuandos eos, qui morti sunt uicini, habeant in promptu quæco tempore moribundis usui esse poterunt, et tam diu illis adoint, quam diu sola necessitas postulauerit p. 2. c. 6.

Regulæ Confessariorum

1º Confessarij sint prouecti, hoc est supra annum trigesimum etatis approbati, uel à Episcopi, uel a suo Provinciali et de Ordinary locorum licentia, examinati prius etiam a deputatis nostris examinaturibus p. 3. c. 6. Decreto Capituli Episcoporum 1659.

2º Obtenta licentia ad audiendas Confessiones non accedat sine Rectoris Domus consensu. ibidem

3º Dum audiunt Confessiones quantum fieri potest

(Confiteantur)

Confitentium aspectum fugiant, et Confessiones Mulierum
secularium, non nisi in Ecclesia audiant, nisi aliter
agritudo, uel ingens calamitas postulauerit, et tunc
caueat, ne solus cum solas sit, sed Comes ibi maneat, ubi
conspici poscit. ibidem

4º Caueant ne aliquorum Confessiones in cellis aut alijs
Locis, quam in designatis à Superiori audiant nisi
illorum qui infirmitate aut legitimo impedimento deti-
neantur. p 1. c 7.

5º Si quis admonitor Superiorum fuerit, talis sit, ut suis
operibus aliorum erratas emendet, et sit subditorum voluntatis
apud eosdem Superiorum fidus interpres.

6º Nemo petat aliquid aut accipiat, ab his quorum Confessio-
nibus audierit. p. 3. c 6.

7º Si quid detur ut in pauperes distribuatur uel alicuius
satisfactionis nomine de Superioris licentia id faciat. ibidem

8º Nemo admisso ad audiendas Confessiones secularium
recuset puerorum confessiones audire.

9º Confessarius ad confessiones Scholasticorum audiendas
protectionis erit atatis, etsi fieri potest Senex, qui ad Deum
corda discipulorum multâ benignitate et charitate
trahat, ut omnes eum, ut uerum Patrem et reuereantur

et amant

13

et ament p. 2. c. 9. et facile puen^{do} ad confitend^o peccata
inducantur. p. 3. c. 6.

10° Habeat facilem methodum interrogandi pueros et exem
pl^o Sanctorum quibus ad laudem Castitatis, uentatis & Reli
gionis et aliarum Virtutum sicut ad horrorem uitiorum illi in
stituantur. quo in re gratissimam Deo rem faciet. ibidem

Regula Concionatorum

1° Qui officium Euangelicæ prædicationis obibit bonis indo
lis et præclaris uirtutis specimen dederit, ut non minus bono
rum morum exemplo, quam facundia et eruditio ne cœ
teris prosp. p. 3. c. 7.

2° Nemo publicè prædicabit, nisi a Lnt^o seu Provinciali
suis licentiam obtinuerit, ab examinatorebus prius appro
batus. p. 3. c. 7. Decreto Cap. Lntis i. 6. 5. 9.

3° Antequam quis in Ecclesia publice prædicet, prius pri
uatis declamationibus inter communem refectionem exer
ceatur, et moneatur, si quid corrigendum est, et correctionem
humili et grato animo suscipiat. et omnia quid dicturus
est, diligenti præmeditatione consideret. ibidem

4° Nemo tempore Aduentus et Quadragesimæ prædica
bit extra nostras Ecclesias, et extra id tempus non nisi
ex urgentissima causa, et de Prvulis consensu. ibidem

- 5º Curabit in concionando familiariem dicendi modum
ad libere quo uti solent RR. PP. Oratorij in Valli
cella de Urbe, ab affectatis uerbis, et rebus inutilibus
abstinebit natura polum inflammare animos Audi-
torum ad Dei amorem et mundi contemptum moreq;
probe reformatos.
- 6º Nemo qui publicè prædicabit recuset diebus festis
uel intra hebdomadam ad pueros in Oratorio, vel
in Ecclesia sermonem habere ibidem.
- 7º Curabit facili Doctrinâ aliquorum Sanctorum exemplo
confirmata et propriae virtutis, omnes maximè pueros
ad Dei obsequium allicere: ibidem

Regulæ Magistrorum

- 1º Ante initium lectionis aperto capite uersus ima-
ginem deuotè genu flexi solitam orationem dum aliquis
assignatus recitat audient. ibidem.
- 2º In Scholis seu Oratorio modestiam et omnium
Virtutum specimen exhibeant. p. 2. c. 3.
- 3º Non permittant in Scholis nostris iuramenta neq;
iniurias uerbo vel facto, nec quid in honestum et disso-
lutum in discipulis quos ubi occasio se obtulerit ad
amorem uirtutum benigne inducant p 2. c.

44

4º Quiusq; hebdomadis die designata partem aliquam
doctrinæ Christianæ discipulis declarabunt.

5º Nemo discipulos proprijs manibus uerberet sine
licentia Superioris p. 7. c 3.

6º Nemo alicui ex discipulis particularem affectum
ostendat sed cum omni modestia et Literis et bonis
moribus illos instruat ibidem

7º Nemo permittat quemquam ex discipulis finitis
Scholarum exercitijs remanere sed quilibet Magister
suis associet in Oratorium siue Ecclesiam p. 2. c. 2.

8º Si quando ex nrvis Magistris cum muliere aliqua
colloquendum est, non nisi presente à Superiori de-
putato id fiat atq; per paucis. ibidem

Regulæ Præfecti Scholarum

1º Qui noui ad Scholas accedunt eos prævio exa-
mine in ijs Classibus cumq; jis præceptoribus collo-
cabit qui ipsi conueniunt. p. 2. c. 9.

2º P̄dis in anno examen Discipulorum fieri curabit
post Calendas Novembris et post Solennitatem Pa-
schatis quo diligentes ad Superiores Scholas gradum
facient. ibidem

3º Pueros in timore contineat eosq; uerberet iuxta
Superioris præscriptum si quid peccauerint, tam in
diligentia suis studijs adhibenda tam in yjs quæ
ad bonos mores pertinent. ibidem

4º Curret ut libellus Doctrinæ Christianæ ad discipulis
et discatus, in qua sunt moris est. Dominicis diebus
et consuetis festiuitatibus in nostris Ecclesijs ad
Maiores Dei Gloriam et proximorum utilitatem pueri
exercebuntur. ibidem

5º Caveat ne libri, qui prælegendi sunt bonis moribus
puerorum nocere possint. ibidem

6º Curabit ut libri discipulorum non solum characteribus
sint insigniti, sed ut ex eorum lectione tam pueri, quam
eorum Parentes fructum percipiant. ibidem

7º Caveat ne nisi assignatus libris cum Discipulis Magni
adhibeant. quorum Catalogum singulis annis exponat. ibidem

8º Curabit ut Confessionem et Communionem Sacram singulis
mensibus certo die assignato faciant, et qui adhuc non sunt
apti ad Communionem suo tempore instruantur sicut minores
ad Confessionem

9º Curabit etiam ad discipulorum libram in pueris conseruandam ut
publicè in atrio affixæ sint ob oculos eorum Regule Scholasticæ.

10. Si grauitas alicuius deliti digna sit exclusione
alicuius à Scholis id non fiat nisi consulto Rebus
item si aliquis iam electus iterum recipi uellet.

11. Videat, ut quid à Magnis dictantur, ne quid incon-
ueniens exhibeat. Idē Scholas sōpe uisualib[us]
obseruabitq[ue] an Magni et Discipuli munere suo
fungantur bene, nudit[us] manibus non uerberet.

De ijs que ad bonam puerorum eruditionem iuuabunt

1º Si diligenter a teneris annis pueri pietate ac lñs imbu-
antur, felix totius uitæ cursus præculdubio sperandus
est. p. 2. c. 8. propterea finis nr̄e Religionis est eni-
ditio tum circa Christianam pietatem tum uitæ bonas
lñs, ut sic edicti uitam possint consequi æternam

2º Erite Instituti nostri a primis elementis modum
rectè scribendi computandi faciendi linguam latinam pietati
rem præcipue et doctrinam Christianam pueros docere, quæ
sciri poterit facilitate. p. 1. in præambulo

3º In domo, quæ in quacunq[ue] Provincia studijs nostro-
rum assignata est, ultra Rhetorican et Casus Con-
scientia nisi pro nostris non procedatur. p. 1. c. iv.
4º Multa patientia et charitate omni uirtute pueros pau-
peres exornandes curabimus. p. 1. in præambulo.

Regulæ Modestia.

- 1º Aspectu, incepſu, Sermone, et totius corporis forma
quisq; ita ſe componet. ut Angelos in puritate imitan-
tū deatur, caueatq; ne mors per oculorum fenestras intret. p. 2. c. 3.
- 2º Quisq; modestiam seruet, non tantum in Sermone, sed
etiam in modo loquendi, caueat a uerbis facies aut ſcironib;
et mordaubus seu contumeliosis, qu& distractionem proſege-
rant p. 2. c. 3.
- 3º Omnes ſe inuicem reuereantur, et cum magna reuerentia
colloquantur. ibidem
- 4º Prælatis S. Rom Ecclesiæ et Principibus ſacularibus
et similiiter Superioribus Religionis debitum obsequium
prætabunt ibidem
- 5º Nemo, quenquam, niſi ex officio mortificet, nec con-
tentio e agat, aut in collocutionibus uocem extollat neq;
alioſ fictis nominibus, aut cognominibus appellat p. 2. c. 7.
- 6º Quisq; in uerbis tam exterioribus, quam interioribus
cum Paupertate enire munditiem curet. p. 2. c. 6.
- 7º Nemo pro pensione animorum habeat ad partem
alterutram factionis, qu& ſolet eſſe inter Principes, Cittates
et Ciues, ſed ſit inter nos quidam uniuersalis amor, quo partes
omnes in Domino complectamur, et pro earum Unione oremus p. 2. c. 7.

Regulae Scholasticorum

16

1º Qui ad Professionem admissi non nihil professi
in uenit uirtutibus videbuntur de fundamento Lite
rarum et modo eas proponendi cum eis cogitandum est.

p. 2 c. 10.

2º Qui studijs uacant, tempus extra Recreationis ordi
narias otio non absumant, neque vocationis assiduitatem
et animi modestiam negligant.

3º Studia cum pietatis ardore coniungant. atq; ideo
bis singulis annis ante Resurrectionem et Nativita
tem Dominicam per decem dies spiritualibus exercitijs
uocabunt, ut ita spiritus seruorem recuperent et auze
ant. ibidem

4º Qui Literis humanioribus uacauerint, suis tem
poribus de eis disputabunt, quod ad illa studia perti
nent coram aliquo, qui eos dirigere posset et exercebun
tur in componenda soluta oratione et carmine ad expo
randam ingenij promptitudinem et communiter latine
loquuntur. ibidem

5º Nemo ad Scientias admittatur, nisi rite linguam
latinam calleat, et probe humanioribus Literis sit instruatus.

6º Ad.

6° Ad conseruandam et augendam pietatem erga B. Vir-
ginem qui non sunt Sacris ordinibus insigniti quotidie
privatum eius officium recitabunt.

Officium Sacristæ

- 1° Curret obligationibus Missarum apposite satisfici
habeatq; librum, in quo huiusmodi obligationes adnotentur.
- 2° Habeat alterum librum, in quo singulos Sacerdotes
singulis diebus celebrantes adnotet.
- 3° Sacerdotes exteris ignotis sine Lris. Testimonialibus
ad celebrandum non admittat sed cum modestia et uerbo,
rum officijs dismittat.
- 4° Curabit diligenter inventarium rerum Sacrarum
custodiri, et res laceras resarciri.
- 5° Curabit omnia modestè, decenti et cum proximorum
& dignificatione fieri in rebus sacris, candelas, hostias,
Vinum eo die haustum promptè administrari.
- 6° Totam Ecclesiam altaria, lampades mundas, et accen-
sas habere studeat, horis destinatis portas Ecclesie
aperiat et claudat, et claves noctu Superiori custodien-
das deferat.
- 7° Si opus est diebus maximè festiuis curet se impedito
ut custos Ecclesie adsit.

8° Purgabitur Ecclesia alternis saltem diebus, vel singulis
si opus fuerit.

9° Singulis octo diebus aquam lustralem renouandam
curabit.

10° Tabellam appensam habeat, ubi nomina omnium
Sacerdotum ex ordine Professionis adscripta sint.

Regulæ Praefecti Sacrarum rerum seu Magistri Cæremoniarum

1° Omnes Sacros Ritus probe calleat, ut saltem semel
in mense omnes Sacerdotes et Clerici conuenientes ab eo
instruantur iuxta Missalis Breuiary et Ritualis ro-
mani rubricas p. 1. c. 8.

2° Curabit ut Sacrae ædes altaria Vasorum sacra, Sacerdo-
tales Vestes, altaria ornatus et cetera ad Diuinum cul-
tum pertinentia mundas splendidaq[ue] sint, ac suis locis
collocentur, diligenter afferuentur; ne ex incunabulis rerum
huiusmodi inertes animi Religiosorum à Secularibus
iudicentur. ibidem

3° Caueat ne res prædictæ sordibus inficiantur atq[ue] ideo
extra Ecclesiam utenda non facile concedantur. ibidem

4° Quæ ad paupertatem spectant in dictis ornamentis ui-
deat quid Op[er]i Inlis decretis A 1659 constituatur.

stante

stante diplomate Alexandri Septimi, qui de ea dispo-
nit aliter quam Constitutio.

Officium Bibliothecary

- 1º Officium Bibliothecary assignetur Religioso Literis eruditu, qui sciat ordine libros collocare et conseruare
- 2º Habeat librum, in quo signet libros totius Bibliothecas, et alterum, in quo notet, qui commodantur, quos suo tempore studeat recuperare, neq; sine licentia Rectoris in scriptis permittat extra Bibliothecam deportari.
- 3º Bis in hebdomada curet mundari Bibliothecam habere, et compositam ac mundam ac puluerem ex libris excutiri, et quæ tineat reparari
- 4º Quodquoad fieri poterit novis libris augeri Bibliothecam

Officium Lectoris ad Mensam

- 1º Lectores ad Mensam erunt omnes Clerici et Sacerdotes qui non sunt Professi à Septennio, et a triennio Sacerdotes nisi aliter ratio loci et exiguis numeris familiæ postulaudet, tunc enim relinquitur prudential Superioris, qui alta et clara distin-
cta uoce legant, lectionem, quam diligenter prauidéant, ut bene et emendate proferant, et in dubijs consulant, qui eos possit instruere.
- 2º Lector uero correctus repetat, et emendate iterum proferat

Si quid

si quid errando pronunciauerit, neq; legere incipiat nisi
dato signo per Rectorum.

3º Librorum habeatur ratio, ideo mane legat primo aliquis
de Sacra Scriptura novi uel ueteris Testamenti; in Domini
eis autem et celebrioribus Festis Euangelium quod ex die
currat, cui succedat Lectio Vitæ Sanctorum aut alicuius libri
py, ac facilis iuxta indicem praesigendam. Vespere autem
primo Martyrologium et cætera ut mane.

4º Initio cuiuscunq; mensis legat Summariū Constitutionum
et Regulas communis ac Ritus prout in Tabella adnotat, sicut
suo tempore bullas consuetas Summorū Pontificum

5º Singulis Sabbathis publicabit nomina eorum, qui tota hebdo-
mada legat et administret in mensa

Catalogus librorum qui in Refectorio leguntur

Ex Veteri Testamento Pentateuchus præter Leuiticum
Historiales et Sapientiales præter Cantica

Prophetiales præter capita aliquot obscuriora legentur.

Ex Nuevo Testamento omnia integrè.

Libri qui post lectionem Scripturæ legi possunt
Vitæ Sanctorum Recitadine ira.

Thomas a Kempis de Imitatione Christi

Granata de Mysterijs fidei

Rodriguez de Perfectione Religiosa

Epitome Anna

Epitome Annalium Barony

Soliloquia Patris Cesarii Franciotti post communionem et
alij aliorum Authorum ex arbitrio Rectoris, qui et pietatem
promoueant, et ad virtutem Religiosae propositum faciant.
Vespere cum ieiunatur legatur tantum Martyrologium Romanum
et aliquod pium exemplum

Officium Horarij

- 1° Horarius iuxta distributionem horarum in tabella, singulari uicibus signum campanula dabit, ut omnes conuocentur ad communas et consuetas functiones, qui uideat an in huiusmodi exercitijs desit aliquis sine licentia Superioris
- 2° Noctu in Oratorio curabit ut lampas sit parata et accensa quam etiam completis orationibus extinguat.
- 3° Curam habebit librorum, quibus uti solet hebdomadarius pro meditationibus et consuetis precibus.

Officium Oeconomi seu Procuratoris domestici

- 1° Habeat Catalogum Beneficiorum pro quibus curet quotidie fundi apud Dcum preces.
- 2° Suis temporibus fideliter si qui sunt redditus domus exigit, debita soluat, scribatq; tam receptum quam expensum
- 3° Nihil locet, nihil uendat, nullum contractum ineat in nullo iudicio compareat, nullas lites incipiat aut transigat sine Superioris licentia et seruatis seruandis

13

4º Lites ex necessitate incaptas diligenter absoluat, consu-
lat peritos, remquomnem sine turpis, iniurijs, aut lamen-
tationibus peragat.

Regulæ Oeconomi seu Procuratoris Domus

1º Erit apud eum liber accepti et expensi, in quo per singu-
las hebdomadas menses, et Annos præsente Superiorē
aut alio ab eo deputato summa referatur p 2 . c .

Regulæ Infirmary

1º Infirmarius, qui sit diligentia Charitate, et patien-
tiæ præditus, curet ut bis saltem in Mense seu ut magis
Superiori placuerit, ægrotis qui in lecto detinentur Eucha-
ristia Sacramentum deferatur. p. 1 . c. 7 .º

2º Curet antequam agniti iudicij usum amittant, illis sa-
cramenta omnia administrantur. ibidem .

3º Curet ut ægrotis moribundis aliqui adstent, qui eos
ad actus contritionis Fidei Spei et Charitatis leniter
adhortentur. ibidem .

4º Cum uersatur ægrotus in ultimo mortis conflictu, si-
gnum campanula dabit, ut eo omnes Religiosi conue-
niant, et prius monitis et orationibus migrantem ani-
mam totis uiribus iuuare studeant. p. 1 . c. 7 .

5º Cumque

5° Cum quis agnoscere ceteris simul atque ei indicatum fuerit si rem censem est grauem, Superiorum certiorum faciat, ut eius iussu in Valetudinarium ducatur p. e.g.
6° Curet de assensu Superioris, ut infirmorum Lecti sint latiores cum suis culacris et puluinariis sum suis linteaminibus et subcululis lineis ad hoc valetudinario destinatis p. e.g.

7° Necessariae aegrotis accurate et sedulo ministret, nihilque eorum quae Medicus iniunxit pratermittat statutis horis cibum bonum ac benè preparatum et medicamenta praebeat quæ absq; Infirmary consensu nemo procurare audeat vbiiden

8° Quotiescumque Medicus (qui communis infirmis omnibus à Superiore destinatus. neque sine eius licentia alius à quopiam adhibeatur) aduenenter præsens adsit, et quæ prescripsert omnia scripto excipiat p. i. e.g.

9° Queat ne plures quam tres ad Infirimum confluant, ne multi simul et longiori colloquio aegrotum molestia afficiant p. e.g.
10° Curet cum Infirmus spiritum exhalauerit, eius cadaver.

abhi

20

ablui; decenterq[ue] suis uestibus indui ac deferri in Oratōn-
um, aut alium decentem locum ubi spatio diei naturalis
custode ac luminibus adhibitis aperuetur, nisi citius
ob tērum odorem humāndum Superioris arbitrio iudiceretur.

Officium Infirmary

- 1º Observet quā horā febris infirmum corripuerit, ut mo-
nerē possit Medicum ad eānam uel prāndium anteuenient-
dum uel postponendum
- 2º Egroti cubicula mundet, quotidie, et matulas et sua
phīas abstergat, lectos quotidie sternat, et si fieri potest
flosculis et ramuseculis cubiculum ornet ad exhilarandum
agrotum: quem semper religiosis uerbis alloquatur, et
patienter, et cum omni charitate tolleret seruans illud
Prophetæ Verbum bonum melius quam datus

Officium Receptoris Hospitum

- 1º Cellas mundas retineat, et hospites hilariter semper, re-
cipiat, quibus cellam iuxta religiosam paupertatem or-
natam assignet, et stratam culicinis et cervicalibus et
pulvinanibus mundis.
- 2º Si quid relictum per obliuionem ab hospitibus statim supe-
riori denuntiet

3º Hospit,

3º Hospitibus nostris prout eorum ratiō exigit, curabit
pēdes lauari, et per triduum, unum uel alterum, frēculum
addi in Mensa, et refici à laſitudine itineris.

4º Hospites subsint Rectori non seuis, atq; si effent aſſi-
gnati in illā domo.

Regulæ Custodis Vēstium

1º Curabit ut in Vestiario ad munditiem sint Vēstes
ſufficientes, in eoq; Vēſtimenta omnia ſiue lanae ſiue
linea communiter aſſeruet, exceptis yjs quād Supēnioris
arbitrati utenda ſingulis diſtribuet p. 2 . c. 6.

Regulæ Excitatoris

1º Lampadēm accendet ab ineunte nocte, quam ex Decreto
Clementis VIII curabit totā nocte collucere in medio
dormitory p. 1 . c. 4.

2º Post quadrantis horæ ſpatium plus minusve a noctur-
na benedictione dato ſigno per campanālām Iuſtrabit
cubicula, uidebitq; an in cellis Luminā extinctā ſint,
ſicubi uero extinctā non eſe nouerit, niſi aderit Supeno-
ris licentia admoneat ut extinguitur.

Regulæ

21

Regulæ Ianitoris

1º Ante primam horam noctis, fores claudat, et ad Superiorum claves deferat, quas manè ab eodem recipiat p[ro]c[ur]at.

Officium Ianitoris

1º Sit Religiosus modestus, discretus, et si fieri potest senex qui posuit esse sedulus in suo officio.

2º Pauperibus benignè respondeat, et cum ceteris, qui ianuam pulsant, religiosis uerbis (Deo Gratias) utatur, cum mulieribus ad portam confluentibus non diu colloquatur.

3º Vocatos Patres aut Fratres signis admoneat (nisi negotij gravitas et dignitas Personarum, et ratio temporis alter exigit) tempore communis refectionis et orationis roget aduocantes parumper expectare

4º Habeat in loco opportuno duas tabellas, alterâ orationes ab exequentibus et redeuntibus dici consuetas contineat, altera nomina singulorum religiosorum degentium in ea domo cum suis notis, quibus designabuntur qui egredientur

5º Gymnasia statutis temporibus aperiat atque claudat.

6º Cum Medicus de omnibus ingreditur, signum dabit campanula ut Infirmanus et ceteri quorum interest adesse possint

7º Si quæ Literæ aut Schedulæ deferantur nulli nisi Superiori

tradat, nulliqz externo à Domesticis Lras, aut aliud, nisi
eiusdem Superioris dabit.

8º Nihil recipiat custodiendum à quoquam externo
nisi cum consensu Rectoris

Regulæ Coci

1º Videat, ut & quasit portio omnibus, et in ultraqz mensa
idem omnibus ferculanam numerus, nisi aliter Superior ius/
serit et ratio ualeitudinis alicuius exegerit. p 2. c. 4.

2º Nemini peculiarem cibum ad mensam afferat Superio/
re inscio. ibidem

Officium Coci.

1º Mundiciam in cibis parandis secundum Religiosam
paupertatem seruet, ut in reliquis uasis quæ ad culinam
pertinent

2º Ligna carbones &c. plus quam opus sunt non comburat,

3º Conseruet si quæ ex mensa superfluent, aut pauperibz
quæ seruanda non sunt, distribuat ex præcepto Superioris

4º In uentarium supellechilium suis officiis habeat, curetqz
omnia necessaria ad ea parare

5º In emptione rerum si evit etiam emptor sit fidelis, et hone/
stu pretio bonos emat, et expensis singulis diebus Superiori raho/
nem reddat.

6º Nulla

22

6º Nulla uerba nisi religiosa proferat et ea quæ ex
fraterna charitate procedunt.

Officium Dispensatoris

1º Reg ad uictum pertinentes fideliter custodiat ac
dispensem, iuxta tamen Superioris mandatum nihil dissipet
disperget, aut corrumpi sinat, nihil extra domum distrahat
necessaria non deneget superflua non tribuat.

2º Dolia et alia sub curia uasa commissa bene conseruet

Officium Praefecti Refectorij

1º Suret omnia quæ usu Refectorij deseruiunt, ut sint
mundæ, ne aqua desit abluerendis aut mantilia abster-
gendis manibus

2º Singulis hebdomadis mappas mundas reponat,
cyathos urceolos et reliquæ uasa mundet cum opus sit,

3º Nihil dispenset sine Superioris licentia et quæ
superfluunt, ex mensa dispensatori retribuat.

4º Habeat tabellam appensam eorum, qui legere
et administrare singulis hebdomadibus tam in prima
quam in secunda mensa debeant, quo admonebit, si
forte absint cum leguntur eorum nomina

5º Vbi erit copiosus numerus Religiosorum, curabit ut

Tempore

tempore Aduentus et Quadragesimæ sit mensa separata
pro illis, qui propter infirmitatem Paschalibus cibis uescuntur.

Officium Quæstorum

- 1° Sint diligentes in eleemosynis quærendis, fideles
in afferendis, deuoti in petendis, modesti in respondendo
parci in interrogando, exemplares in ambulando, patientes
in sufferendo, quæ illis à sacerdotalibus proferantur, iniurie
uerborum et contumeliam.
- 2° Omnes fratres nostri Operari, ad conseruandam et
augendam pietatem erga B. V. quotidie priuatim eius
ut aiunt rosary terciam partem recitabunt.

Regulæ de Ordine domestico.

1° Assistentes primum locum habebunt post Cisterm
iuxta eorum Professionem. p. 3. c. 8.

Post Assistentes Provinciales iuxta antiquitatem suis
cuiusq; Provinciæ ibidem Decreto Lntis (ap. 1659).

3° Post Provinciales Procurator Lntis. Deir. (ap. Lntis)

4° Postea Visitatores tempore Visitationis, extra Visi-
tationem locum suis Professionis obtinebunt p. 3. c. 8.

5° Post Visitatores Rectores particularium Domorum

et Novi

- et Novitiatus iuxta ordinem sub Professionis. videtur
6º Post Rectores Vice Rectores tum Sacerdotes, post Sac-
cerdotes Clerici Professi, tum hospites tum Fratres Ope-
ranj, Professi omnes iuxta ordinem sub Professionis
7º Post hos Novitij iuxta ordinem admissionis
8º Si duo vel plures eodem die Professionem emittant
ille præcedet, qui in antiquiori domo Professus est.
9º Qui maioribus Ordinibus initiati sunt præcedant
eos, qui minoribus, sed hi ad eundem gradum euech
non amplius ordinis sed Professionis ordinem habeant
missi qui suacutpa ad Ordines non fuerit admissus.

RITVS COMMVNES

De Cæremonys Ecclesiasticis

Caput I.

1º In Missis celebrandis tum priuatis, tum sole, mnibus sicut in alijs omnibus Officijs Ecclesiasticis seruentur ad unquem Rubricas Missalis, Cæremonialis, ac Ritualis Romani iuxta commentaria Rm Patris Bartholomæi Gauanthi ex Cœnicis Regula, vibus S Pauli

2º Singulis Mensibus in 1ma scilicet Dominica Sacerdotes et Clerici exerceantur in supradictis Cæremonijs iuxta prescriptum Constit. p. 1. c. 8. et ideo assignabitur aliquis penitus Sacerdos, qui Cæremoniarum Magni officio fungatur

3º Solemniori ritu celebribuntur dies Festerum Nativitatis Domini, Circumcisionis, Epiphaniæ Paschatis Ascensionis Pentecostes Corporis Christi, Dominicæ Palmarum, Quatuor Feriarum Hebdomadæ Sanctæ Titularium et Patronorum Religionis ac nostranum

Euleri

Ecclesiarum Annunciationis Purificationis Na-
tivitatis Assumptionis S. Joseph.

4º Solemni ritu celebrabuntur reliquæ Festivitatis
B. M. V. Natalia Apostolorum, aliorumque
Sanctorum 2 dæ Cässis eo modo quo usus Reli-
gionis consueuerit.

5º Ritus in admittendis ad habitum et Professionem
atq; in Renouatione Votorum obseruetur iuxta
consuetum morem, prout in Libello ad id composito
prescribitur.

De Cultu Ecclesiæ

Caput. 2.

1º Singulis quindecim diebus uel per Rectorem, uel
per Magistrum Cœmonianum uisitetur Ss mūm Eu-
chanistiæ Sacramentum, ut sic decenter semper conser-
uetur in custodia nec unquam in ea Sacramentum desit.

2º Singulis Dominicis et Festivitatibus ex precepto per
Sacerdotem Hebdomadarium, qui etiam totâ suâ Hebb-
mada Missam primam celebrabit, Vesperæ cantabuntur

ubi non

ubi non est diuersa consuetudo tono alto et plano, deuoto
suavi ac simplici, qui etiam adhibetur cum Missis
solemnes celebrantur.

3º Eodem tono officium quod tenebrarum dici solet, cum
suis Ceremonyis in hebdomada Sancta fiat.

4º Singulis Sabbathis B.M.V. Iithaniis cantabuntur
et ubi non est usus Musicorum cantu piano et alto
per Sacerdotem Hebdomadarium et duos Cericos, ad
teris ordinatim in Ecclesiam eunib[us].

5º Confessarii in administrando Sacramento P[ro]nitentie
utantur semper stolis uiolaceis, et in Solennitatibus pri-
mæ Clavis etiam superpelliceis iuxta usum Loci.

6º In Solennitatibus solemnioribus, ubi etiam solet esse frē
quens populi concursus aderit in Sacrario Sacerdos à Supe-
riore destinatus, qui paratus sit petentibus administrare
S. Communionem.

7º Omnibus diebus Festis adsint duo uel plures Cerici, qui
Sacris inseruant induti semper superpelliceis

8º Purificatoria Humeralia Sudaria, Albas et Sobalias
mutentur singulis quindecim diebus, Corporalia uero sim-
plicibus, aut prius iuxta numerum.

9º Nul-

gº Nullæ tragediæ, nullæ representationes Drammaticæ
in Ecclesia peragantur, quas ransimè agi etiam aliquo
loco destinato permittendum est et non nisi decentes ac prius
examinatas.

De Confessione & Communione Clerico, rum & Fratrum Operariorum

Caput. 3.

1º Clerici et Fratres Operarii iuxta Constit. aº p c. 7.
bis in hebdomada Sacra Synaxi reficiantur, hoc est
die Dominico et quinta Feria: nisi infra hebdomadam
aduenerit aliqua festivitas ex pracepto aut consuetudine
in quibus tunc loco quinta feria communio fiat. Nemo
presumat Sacram synaxim sumere quotidie, nisi a
Capitulo Lenti probata sit causa et obtenta in scriptis
Licentia.

2º Communio fiat in Missâ Conuentuali quo celebra
bitur completa oratione mentali matutinâ horâ
competenti et præmissâ omnium Confessione Sacerdo
tibus assignatis, sed in Solemnitatibus 1. Missis fiat
in Missâ solemni et Clerici utantur super pellicis

3º Dini

3°. Bini iuxta ordinem professionis procedant ad Communio-
nem, et ante Altare genuflexi deuote recipiant Sacram
Synaxim, quā receptā iterum facta genuflexione modeste
recedant ad consuetum locum, ubi saltem per spatium
quadrantis ex peculianī deuotione gratia Deo agant.

De Oratione Mentali

Caput . 4.

1°. Cum manē excitantur nostri ad Orationem menta-
lem inter primum et secundum signum campanulae in-
tercedat aliquid sufficiens spatium, quod nullibi sit
minus quadrante, ubi uero est numerosa familia non
excedat dimidium horæ.

2°. Ante initium Orationis mentalis p̄mittatur per
Sacerdotem Hebdomadarium ut moris est Psalmus Mi-
serere, non tamen prius quam Rector signum dederit
inchoandi et p̄scriptas preces ac meditationes e libro
legat genuflexus in medio ad Altare.

3°. Completo prope spatio horæ per Hebdomadarium
dabitur signum ad colloquium, et iterum post breve spatium
per Rectorem dabitur aliud signum ad terminandum
Orationem Mentalem per preces vocales, ut moris est, hoc
est

hoc est, per unam ex Antiphonis BM.V. iuxta uarietatem
temporis et per Antiphonam Adoramus te CHRISTE
capite profunde inclinato donec Superior benedictionem
impertiatur.

4º In mentali oratione Vespertina post invocationem
S. Spiritus idem ritus seruabitur atq[ue] in matutina.
Tempus autem huius Vespertinae orationis a Calendis
May usq[ue] ad Calendas Septembres poterit esse post dor-
mitionem meridianam, nisi ratio loci aliter postulauerit.
A Calendis uero Septembres usq[ue] ad Calendas May erit
semper ante cenam seu refactionem.

5º Diebus Dominicis ac Festis ex precepto poterunt loco
meditationum quotidianarum legi alijs piis et deuotis
ut Meditationes Patris Cesarii Francio[n]i aut alicuius
alij p[re]i et autho[r]is, quod ipsum obseruatum oit diebus
ante Resurrectionem Votorum die Paschatis et Nati-
uitatis Domini.

6º Per decem dies post susceptionem habitus et ante emis-
sionem Votorum Nouity, sicut ante celebrationem prima
sua Missas Nouelli Sacerdotes in spiritualibus exercitijs
uersabantur, quo tempore, generalem Confessionem præmittere
poterunt

poterunt Confessario ad id deputato, ut ita consequantur sibi
indulgentiam per summos Pontifices concessam seq̄; melius pre-
parent ad huiusmodi pias munera functiones, in quibus
etiam saltem semel in Anno omnes et singuli Religiosi nostri
exerceri ad Virtutis incrementum deberent.

7. Ad examen Conscientiæ (quod non excedat dimidium qua-
drantis) Hebdomadarivs ante prandium recitat orationem
qui mox præmittet hæc Verba Eleuimus mentem in Deum
et examinemus diligenter et attente Conscientiam nostram
In fine debet quisq; promere actum Contritionis, nam ad
hunc finem uidetur fieri examinatio Conscientiæ dato signo
per Rectorem idem Hebdomadarivs dicat, Tu autem Domine
miserere nobis Respondentibus ceteris Deo Gratias
subiungat Agimus tibi Gratias &c. tum data benedictio
ne p Superiori ordinatim accedant in Refectorium.

De Oratione Vocali

Capit. 5.

8. Ad Coronulam Beatae Virginis, quæ a Calendis Martij
usq; ad Calendas Novembri post horam a prandio reci-
tabitur calix vero temporibus sero ante orationem men-
talem recitatis Litanijs in medio ad Altare hebdomadari-
vus accedat ad locum suum et absolutis psalmis et Anti-
phonis

phonis iuxta morem et temporis varietatem Coronula finem
imponat ut moris est.

2º In tribus uero diebus hebdomadæ Allationis incipiatur
à Litanijs et recitatis psalmis ab qz Gloria Patri &c. Deo
cum suis Antiphonis concludatur per antiphonam Christus
factus est pro nobis &c. iuxta Rubricam: deinde dicto secreto
Pater noster alternativm Palmus Misericordie recitetur cum ora-
tione Respice, secretâ conclusione, ab qz illa Benedictione
recedant, omnes tacite et modeste

3º Recitabuntur per Hebdomadarium cæteris responden-
tibus Litanijs Sanctorum in Oratorio cum suis precibus
ut mons est, antequam cubitum eatur, quibus absolute fiat
examen conscientiæ eo modo, quo supra ante prandium dato
per Rectorem signo idem Hebdomadarius concludat, ut
fieri solet in oratione matutinæ et impetrata per Superiorum
benedictione cum aspersorio aquæ benedictæ omnes cum
silentio procedant ad suæ cubicula

4º Secundâ quartâ et Sextâ feria (nisi incident dies Fe-
stus ex precepto aut consuetudine) fiet communis flagellatio
(ut vulgo dicitur disciplina) Consit. p. 2dā c. 4. præmisso
præambulo consueto, sicut præscribitur in libello precum
quotidianarum et recitatu psalmo. Miserere cum solitis
precibz

precibus à Sacerdote. Hebdomadario alternatim cum alijs
invocata in fine intercessione Sancti aut Sanctorum; quorum
dies festus celebrabitur. Tempus huius Flagellationis hyc
me ante cōnam post Orationem mentalem serotinam, & tate
post examen Conscientiæ ante cubitum prout ratio loci, aut
prudentia dictabit.

5º Singulis Mensibus in honorem Sanctorum ultimâ die
mensis distribuentur aliquæ Schedulæ cum aliquibus Sen
tentijs S. Patrum ad mores corrigendos invocato prius Spiritu
Sancto per Hymnum Veni Creator Spiritus. Post absolutas
Litanijs Sanctorum serotinas factâ distributione Schedulanu
hebdomadarius concludat per orationem Agimus tibi Gracias
6º Spiritualis Conferentia seu Convio habeatur singulis diebus
Dominicis iuxta Constit. p. 1. c. 11. quæ medium horam non
excedat, hæc fieri poterit per Superiorem vel per alium Sacer
dotem ad id idoneum, seu etiam requirat Rector ab uno vel
ab altero aliquod documentum fructuosum quod ex Euangelio
annotauerint, vel liber aliquis legatur ad id aptus, tum ipse
hebdomadariam mortificationem, hoc est aliquam breuem prece
aut autum humilem iniungat. Hæc tamen Conferentia pre
termitti poterit, si ea die aliquis admissus fuerit ad habitum
vel ad Professionem, ad quam Conferentiam omnes sedent
et caput tegant.

7º Superior habeat sedem et locum digniorem in Oratorio, eidemq

ab intran-

ab intrantibus et exiuntibus debita reverentia exhibeatur.
neq; sine eius licentia exire quis presumat.

8°. Domo egredientes et redeuntes dicant consuetas orationes prout in tabella, et apponant notam ad sua ipsorum nominata in altero ubi sunt descripta.

De Capitulo Culparum

Caput. 6.

1° In Capitulo culparum quod singulis Sextis ferijs iuxta Constit. 1. p. c. II. fieri, nisi aliquis dies festus ex precepto, vel consuetudine, contigerit aut aliter aliquando Superiori bene uisum fuerit, promittatur a Rectori Oratio. Actiones nostras &c. tunc omnes affigant, sedeant et caput operiant curetq; Superior ne tandem pariat prolixis sermonibus, sed si quidpiam in aliquo corrigendum est cum charitate et zelo fraterna correctionis id breuiter faciat, et assignet aliquam mortificationem ex his, quae Constitutione prohibuit p. 1. c. II. Sed circa Novitios obseruetur eorum instructio.

2° Tempus uero assignatum huic Capitulo Culparum erit post Orationem mentalem matutinam aut post serotinam prout prudentia Superioris uidebitur

3° Terminabit hoc Capitulum Rector cum consuetudine

Oratione Agimus tibi gratias elicito post aliquo actu
Contritionis

De Exequijs pro nostris

Caput. 7.

1º Singulis qui ex nostris e vita migrabunt suffragia sicut
ex prescripto Constit. 1. p. c. 10. (ut usus est) officium mor-
tuorum dicatur presente corpore tono mediocriter alto,
sine cantu, presentibus in Ecclesia domesticis cum suis can-
delis accensis ad Responsoria prope tumulum.

2º Sacerdotes induantur habitu sacerdotali (ut monis est)
perici superpelliceis. Fratres Operarij solito pallio

3º Ad feretrum, quod in nudo pavimento collocabitur, arde-
bunt duo intortitia, si sacerdotes fuerint, si perici aut
Fratres Operarij duas facies aliquanto minores, si uero fu-
erint superiores actu quatuor, feretrum autem solius
Pnlii ponatur super pedrellam coopertam panno nigro.

De Receptione Superiorum tempore

Visitationis Caput. 8.

1º In aduentu prout etiam in discessu Pnlii Pnulis et Vni-
tatoris in qualibet domo Rector curabit Campanula signum
dari, et conuocari totam familiam in Ecclesia seu Oratori, unaq;
cum omnibus ipse ab eis genuflexo benedictionem petat.

29

2°. Tempore Visitationis sileat auctoritas Superioris unde nihil differere presumat, et presentibus Ente seu
Prouti aut Visitatore nemini benedictionem imperietur, neq^z in Oratorio, neq^z in Refectorio cuiquam mortificationem aut paenitentiam aliquam iniungat, aut quid, piano promulget nisi illis annuenib^zus.

De Refectorio

Caput . 9 .

1°. Præmittatur benedictio per Rectorem seu in eius absentia per Hebdomadarium et sequatur actio gratianum ex more Ecclesie iuxta Breuiarium Romanum quas omnes agant cum ea, quam par est deuotione et reverentia mox flexis genibus recitetur Salutatio Angelica pro Victoria Christianorum contra haereticos et infideles et capite profunde inclinato. Subtuum præsidium.

Diebus vero, quibus omnes Sacram Synaxim receperunt addatur Iustum ergo Sacramentum &c. ut moris est etiam capite profunde inclinato.

2°. Sacerdotes et Clerici semper cum suis byretis ad mandam accedant neq^z unquam caput detegant inter manducandum.
3°. Venienti aut recessenti Superiori omnes assurgant et donec

donec ipse assederit, ita consistant, quo etiam tempore Lector
stant sileat.

4º Lectio ad Mensam incipiatur præmissis consuetis
uerbis Patres et Fratres attendamus Lectioni &c. et intr
Lectionem huiusmodi maneter et sero bis dicant solita
Verba, Patres et Fratres recordemur feliſ et Aeti &c.
Absoluta mensa et dato signo per Rectorem dicat Lector
Tu autem Domine misere nobis. Respondentibus
cateris Deo Gratias, interim idem Lector dabit signum
secunda Mensa, in qua etiam erit Lectio eorundem libronum
prout numerus accumbenium postulauerit.

5º Absoluta gratiarum actione, uel ipse Coquus, uel
etiam Coadiutor, uel his impeditis aliis frater Opera
rius, suggestet memoriam passionis Christi solitis uer
bis Patres et Fratres recordemur Passionis &c.

6º Si inter Mensam occurrat dati signum Salutationis
Angelicæ omnes stabunt deuote audientes Lectorem
recitantem orationem consuetam, quæ absoluta omnes
uersus Superiorens caput inclinent et sedeant, si id
inter gratiarum actionem accedat, his prius absolutis

singuli

30

singuli iuxta temporis uarietatem, uel stantes uel genuflexi recitent, qui uero adhuc mensa accumbunt, tunc aguant.

7º In locum recreationis cum aduenerint omnes meminervint religiosæ modestiæ, quæ cum laetitia omniumtare splendeat, cum uero ieiunatur, subtrahatur (ut moris est) tempus recreationis ab horâ ad dimidiam horam

8º Appendatur ad locum Lectoris tabella ubi tempus præmonatur ad legendas Pontificias Bullas Summarium Constitutionum et Regulas et Ritus communis.

Ritus pertinentes ad Scholasticos

De Oratorijs Cap. 10.

1º Qui præsunt Oratorijs sedulo curabunt in perutilio festinitatis per assignatos officiales locum munandi, atq; ornari altare iuxta temporum uarietatem

2º Diebus assignatis (ut in tabella) dato signo campagnula ad horam præstitutam statim accedant ad Oratorium et interim dum pueri conueniunt aliquem pium librum ad eorum capacitatem uel ipsi perse legant uel per discipulum ad id idoneum.

3. In uigilent tam in officio B.M.V. quam in Rosario
ne discordibus uocibus pueri canant, aut nimium pro-
perent sed deuote et suauiter id faciant cum audienc-
tium ædificatione et magna cum pietate

4. Absolutis officijs breuem aliquam et exemplis facilem
exhortationem Praefecti habebunt ad discipulorum ca-
ptum non tamen cum officijs ultra horam prægrediantur
snde pueros ad Sacrum in loco consueto binos ordine
modestè et sine strepitu procedentes assidentur quo
terminato a Praefecto Scholam dimittantur domum
paullatim sine ulla confusione

5. Oratoria Pueri frequentare debent singulis diebus
Dominicis et Solemnitatibus 1ma et 2da classis exceptis
diebus Nativitatis Domini Epiphaniae eiusdem Pa-
schatis, Ascensionis Pentecostes, Corporis Christi, et
Dominica Quinquagesima.

De Doctrina Christiana Cap. II.

1. Vbi Iesus est explicare in nostris Ecclesijs doctri-
nam Christianam Pueros, id magna cum diligentia
et proximorum fructu fiat, assignata hora post

meridiem

- 31
- meridiem diebus festis, Dominicis et alijs festiuita
tibus consuetis iuxta Constit. 2. p. c. 1. ut in tabella.
- 2º Praefectus doctrinæ auditio signo campanula cum aphi-
gnatis et Magistris descendat in Ecclesiam, in quam disci-
puli conuenient, quos ibidem in distinctis locis et classi-
bus iuxta etatem et captum in silentio et modestia
tam diu continebunt, quod ad tempus adent incipiendi
exertitium doctrinæ, quod esse poterit quadrans hora
iuxta quod spaciū aliquā cantio consueta spiritualis
decantabitur.
- 3º Coadunatis pueris genibus flexis duobus illonem in
medio altaris orationem Dominicam cum salutatione
Angelica et symbolo Apostolorum ac decalogo patria
lingua præcinentibus ceteri cum modestia ac pietate
respondeant quibus absolutis omnes suis destinati de-
sideant classibus et doctrinam Christianam diligenter
recitent, aut a Magistro expositam recipiant per dimi-
diā horam.
- 4º Praefectus per aliam dimidiā horam exercebit pu-
eros ad id præparatos, uel in disputando inter se, uel

edocendo

edocendo minores pueros signum S. Crucis formare
Dominicam Orationem, Salutationem Angelicam,
Symbolum Apostolorum, Precepta Decalogi, intelligi
bili uoce, distincte recitare, quos instruant si errauerint
perse ipsum, uel per alium puerum eruditiorem, quandoq;
ex doctrina Bellarmini, aut alterius Authoris iuxta
morem locorum, ipse explicabit Mysteria fidei Christi,
an^d. v.g. Sma Trinitatis, Dominicæ Incarnationis
S. Crucis &c interdum etiam Historia exempla ad
Confirmationem mysteriorum adducet. Pueros inten-
gabit, an meminerint, quæ eis antea explicata sunt
et ut errantes corriget, ita bene respondentes pro-
misso aliquo afficiet.

5º Post huiusmodi doctrinæ exercitia, quæ horæ spatium
non excedant ante Altare Litanie BMV pie
decantabuntur, illisq; finitis Praefectus dicat colle
ctam tempore congruentem mox iubeat recitare Pater
et Ave pro incremento Christianæ Religionis, exhi-
patione heresum, concordia Principum Christianorum
et exaltatione S. Matris Ecclesie

6º His omnibus expletis curabit ut cum silentio et

modesta

modestia pueri in domos proprias reuertantur, nisi inter
esse Vesperis debeant.

De Scholis Cap. 12.

1º Praefectus curabit primum Scholarum signum dan-
iuxta distributionem horarum in tabella ad quod campa-
nula semiquadrante pulsabitur, a quo signo ad alterum
semihora intercedat. Interea in vigile ut discipuli modeste
se gerant, singuli in suis classibus, dum aduentum Magistrorum
expectant, decurionibus lectiones memoriter recitabunt. Deu-
riones uero notent errores tradanturque Magistro, qui quam
doqz ad experientiam memoriam alicuius, in beat iterum e me-
monia easdem lectiones promere.

2º Ad alterum signum omnes Magistri in suas Scholas
statim adueniant, et mox versus imaginem, quæ in sin-
gulis esse debet flexis genibus et aperto capite Antiphonam
Veni Sancte Spiritus cum collectis Deus qui
corda fidelium et actiones nostras his absolutis quisqz
in sua loca assignata recedat.

3º Sic initium Scholarum auspiciabitur a quo ad finem
usqz spaciun duanum horarum cum dimidia intercurrat

nisi die

nisi dies vacationis existat tunc enim dimidia hora dehabatur.

4º Ad quodvis signum horarum Salutatio Angelica omnibus stantibus et aperte capite per aliquem discipulum de uoce recitetur. Sed ultimo quadrante Magistri aliquid ad Pietatem pueris explicit.

5º Absolutis Scholis ad ultimum signum præmisso per Receptorem. Tu autem Domine miserere nobis et Anti phona Agimus tibi gratias, et recitabitur Pater etc Ave pro bono Regimine Religionis et Scholarum.

6º Inde discipulos ex ordine binos secundum classes suas cum modestia et silentio egredientes e Schola Magister comitabitur usq; ad Ecclesiam, mane quidem ad Paenitentiam audiendum, sero autem ad Litania B.M.P. cantu plano, deuoto et suavi decantandas, quibus absolutis, dimittantur, ut moris est sine strepitu et confusione.

7º Venientibus aut recessentibus Rectori aut Perfecto omnes cum Magistro assurgent, detecto capite neque videant, nisi ipsis annuentibus, si uero aduenierit Provincialis etiam Magister e Cathedra descendat.

8º Explicabuntur tantummodo libri assignati in Catalogo nec alium ullum sine Licentia Rectoris exhibebunt.

9º Rebeatur Catalogus in singulis Scholis, in quo

nomina

nomina Discipulorum ad notabuntur, ut in fine anni eorum
numeris et prefectus cognoscatur.

10° Appendatur alia tabella in loco publico, ubi perlegentur
vacationes à Scholis et ab oratorys distinctè in singulos dies

11° Die assignatu ad Confessionem et communionem menstruan-
tiam præmitant Magistri aliquam breuem et facilem instructio-
nem ad utrumq; et singulis Sabbathis habeatur aliqua brevis
hortatio passionibus exemplis accommodata captui discipu-
lorum quā ad uirtutes excitentur.

12° Examen generale fiat per decem dies ante vacationes
autumnales, cum quibus intersit cum Prefecto etiam Reitor
qui si id expediens iudicauerit, alium substituat penitum
et expertum in huiusmodi exercitio, idem seruari debet
in examine, quo ad fieri solet ante Pascha, ut prefectus
Discipulorum innotescat, et qui sint apti ad Superiores Casses

De Ferys Scholasticis. Cap: 13.

1° Feriæ concedantur & renouatione Studiorum usq; ad Pen-
tecosten mediâ tantum die post prandium, sicut in perugi-
lio Nativitatis Domini, Pentecostes, Corporis Christi, et inde
ad Vacationes autumnales die integrâ singulis quintis
Ferijs, nisi incidat tertia aut sexta aliquod festum, et hoc
hyemali tempore, Aestiuo uero poterit permitti eadem

vacatio quartâ feria, si festum incident in sextam feriam
quintâ feria, si in tertiam incident, nisi aliter ex causa no-
tabili cum consensu Rectoris Profectus Scholarum iudicauerit.

De libris Auctorum in Singulis Classib^g explicandis . Cap. 14

In Classe Rhetoricae

Præcepta de Arte Rhetoricae alicuius Auctoris, qui
de ea breui et facili methodo scripserit, explicabuntur.
Item aliqua Oratio M^r. C^m ut pro lege Manilia
Archia Poeta &c. Item eiudem uel Lælius de
amicitia, ue lato Maior, uel de Officijs. Item
Historicus aliquis ut Sallustius. Quintus Curtius
aut aliis quispiam, qui Latinum Stylum puriorem ha-
beat. Item aliquis Liber Odorum Horaty et aliqua
ex Tragœdijz Annæi Senecl.

In Classe Humanitatis

Explicetur Cicero de Officijs, ut de Amicitia. Item aliquis
historicus ut Quintus Curtius, Sallustius. Item Prosodia
et Libellus de arte Poetica Horaty, aut eiudem liber aliquis
Odorum, Martialis Epigrammatum expurgatus. Virgilij
Eneidos

to **Quijote** **Clase** **Estimativa**

to **Miguel** **Clase** **Estimativa**

to **Juan** **Clase** **Estimativa**

to **Clase** **Estimativa**

Aeneidos qui spiam. Explicitur Figurae et Proprietas non
Progynas matata tradantur. Item aliquid exercitum lingue graecae.

In Suprema Classe Grammaticæ.

Syntax Grammaticæ cum appendicibus. Item Epistole
Familiares M. T. Ciceronis vel Sælius de Amicitia et Exempla
Valery Maximi. Item Virgili Eclogæ vel Georgica aut Publy
Ouidy de Ponte. Item aliquæ facilia Precepta de
consenbendis Epis trædantur

In media Classe Grammaticæ

Præcepta de Genenbus nominum. De Verborum
Præteritis et Supinis. De Prima Syntaxi absq; appen-
dicibus. Item Epis selectæ M. T. Ciceronis et Publy Ouidy
de Tristibus. Viduici Viues.

In infima Classe Grammaticæ.

Principia et Rudimenta Grammaticæ. Genera Nominum
Declinationes et Conjugationes. Præcepta parvæ Syntaxeos
quæ vulgo concordantia dicuntur.

In Classe Arithmeticæ

Præcepta computa faciendi facili modo trædantur.
Item doceantur quæ bene formare characteres. Item

Legant.

Legant Pueri librum aliquem pium ex quo documenta ad bene
uiuendum hauriant aut etiam officium B M Virgins

In secunda Classe Scribendi

Informentur Pueri ad bene formandos characteres

Recitetur memoriter singulis diebus lectio ex doctrina
christiana quod ex exercitum in omnibus et singulis classi-
ibus Grammaticae et inferiorum habecatur. Legantur per
libri ut Exemplorum & vita Sanctorum. De nouissimis &c
quod fiat in ultima et infima classe Puerorum in qua
alio pro eorum captu doceat. ut Pater et Ave, Credo, De-
catalogum et alias consuetas Orationes

2d. Incubant omnes Magistri, ut diebus Sabbathi, maxime
huiusmodi doctrina christiana. Pueri omnes instruantur docendo
et explicando Mysteria fidei

De Titulis cuique tribuendis cap. 15.

1. Ut suis cuique honor habeatur Generals Minister et
eius Assistentes ac Procuratorum, Principales.
a suis Subditis et Visitatores tempore Visitacionis
Paternitatis uocabulo coherestentur. item Rectores
Sacerdotes solo titulo, Reuerentib. Geni autem et Ope-
rany simpliciter uocentur sine ullo titulo, sed coram Patre
Inti nulli titulus Paternitatis tribuatur.

2º. In Literatum superscriptione ut ea humilitas retineatur, quæ
nos ueros Pauperes Religiosos decet ponatur tantum nomen simplex
sed si erunt Superiorum superaddatur nomen officij. vg.

Patri Nostro Enti Geniconum Paupenum Matris Dei Scholam
Pianum. Roman.

Patri Na. & A. Assistenti Enti Geniconum Paupenum
Matris Dei Scholam Pianum. Roman.

Patri Na. & A. Provinciali in Liguria Geniconum
Paupenum Matris Dei Scholam Pianum. Liguam.

Patri Na. & A. Procuratori Enti Geniconum Paupenum
Matris Dei Scholam Pianum. Roman.

Patri Na. & A. Rectori Geniconum Paupenum Matris Dei
Scholam Pianum. Nariam.

Patri Na. & A. Sacerdoti Geniconum Paupenum Matris
Dei Scholam Pianum. Neapolin.

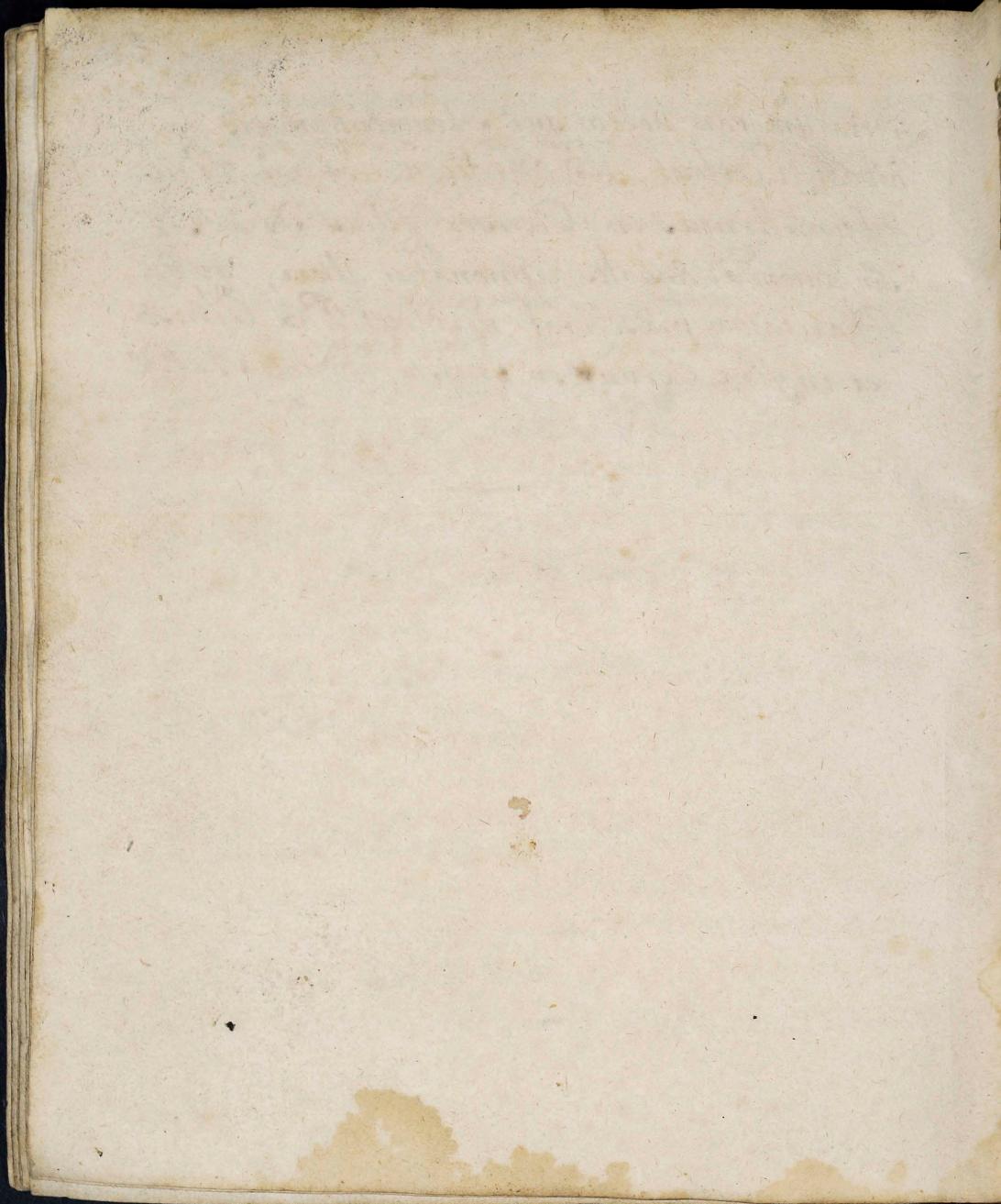
In Na. & A. Genico Paupenum Matris Dei Scholam
Pianum. Anconam.

In Na. & A. Paupenum Matris Dei Scholam. Florentiam.

3º. Ut Paupertas et Uniformitas à nostris in omnibus conseruetur
nisi series negotiorum aliter postulauerit Lxx etiam ipsi Generali
scribantur in dimidio folio

4º. Si Subditi scribant ad Superiores, ponat initio
Inram

Literarum eam uocem quæ Reuerentiam eis ex
hibeat, uidelicet **B**enedicite. et in fine
Humillimus in Christo filius **N**ost*r*.
sin autem ad **equales**, apponatur altera, quæ.
Charitatem p*re*f*e*ferat uidelicet **P**ax Christi.
et in fine seruus in Christo addictus **N**ost*r*.

H
CONSTITUTIONES
Clericorum Regularium
Pauperum.
MATRIS DEI
SCHOLARVM PIARV.

GREGORIVS PAPA XV.

Sacri Apostolatus ministerio per abundantiam Divinae gratiae nullo licet mento
Nostro Praepositi per quae Christi Fidelium, praesertim Subsuavi Religionis iu-
go, et in Humilitatis Spitu Altissimo famulantium felici prosperaque directi-
oni consultur, libenter intendimus, et hinc quae propterea facta esse dicuntur,
ut ab omnibus, quos illa concernunt, inviolabiliter offerrentur, Apostolici munimi-
nis firmitatem adjicimus, prout in Domino Salubriter conspicimus expedire.
Cum itaque Dilecti Filii, Praepositus et Clerici Religionis Pauperum Matris Dei
Scholarum Piarum Nobis nuper exponit fecerunt, ipsi profici et prospero
eiusdem Religionis statu atque regimine, diversas Constitutiones fecerint, illasque
in unum Volumen redegerint Tenuis subsequentijs. videlicet

Constitutionum

CONSTITUTIONVM Religionis Clericorum Regula- rium Pauperum MATERIS DEI SCHOLARVM PIARVM.

PARS I.

Prœmium.

Gum in Ecclesia Dei per varia Instituta ad Charitatis perfectionem omnes Religiones
tanquam in verum finem spiritus. Quæ tendant; id simul et sibi fauendū Re-
ligio nrā per Institutum à S. Omo Nro Paulo V. fel. rec. quinices Christi, gesuiti in
terris, confirmatum omni conatu proponit. In cuius dilectione exercitatio, genera-
lia Concilia, S. Patres, nec non Philosophi recte sentientes Reipub. Rnand refor-
mationem constistere unanimi consensu affirmant. Si n. a tenet animi diligentie
pueri preitate ac litens imbuantur, felix totius vita cursus procul dubio sperandus
est. Et quamvis ab omnipotente Deo, qui nos ad huiusmodi mefsem feliçissimū vo-
cavit Operanū, media opportuna quib. nos idoneos veritatis cooperatores efficiat
humili affectu expectandasint, nihil minus tamen, i pro leviter omnia disponente
necessarium duximus. præviis Constitutiōibus (ut exemplis S. monemur) Institutum
hoc circumvallare. Et quia Nos vere Pauperes Materis Dei profitemur, pueros pauperes
nusquam despiciendos, sed multa patientia et Charitate, omni virtute exornando cu-
rabit mus, maxime dicente Omo: Qvod uni ex minimis meis fecistis,
mi hi fecistis. Enī ergo Institutū nrā a primis Elementis, modum recte legendi,
Scribendi, Computa faciendi, Lingvam Latinam, prætatem præcipue, et Doctrinam Pri-
stianam pueros docere. Et dum res circa quam versamur, tantum momenti sit, ut
ministros

Ministros maxima charitate, patientia, alijsq; virtutibus praeditis regirat. Summopere considerandum est, qui admittendi, qui vero repellendi. Seu prohibendi sint a probatio[n]e huius Instituti. Nisi n. delectus summa cum diligentia habeatur in recipienda Religionem Novit, et sollicita sit admodum eorum educatio; fuisse quodcumque iustitum, quantumlibet Sanctum, labefactabitur.

CAPVT I.

D e i m p e d i m e n t i s e o r u , q u i a d m i t t i p e t u n t .

Ut ministerium Nra Religionis, in Riania Repub. ad Dei laudem, et proximi utilitatem feliciter progrederetur, necessarium duximus, ut qui a deam admitti petunt dexter[em] et prudenter, examinentur et probentur. Et cum multa requirantur ad Insti[tuti] Nri ministerium, idoneum qui officium Examinatoris exerceant, oportet, ut impedimenta omnia noscat: quibus alii quis, vel omnino excludendus, vel non ita facie[re] admittendus erit. Grauiora enim impedimenta sunt. Primo. Fuisse aliquo à Fide Apostata; vel constare aliquem, vehementer suspectum de rebus fidei.

2do. Fecisse Profanationem in alia Religione. 3to. Homicidium perpetratum, dummodo non sit dispensatus, vel in infamiam per aliquod crimen inaudite, per quod crimen de Jure fiat inhabilis ad Ordines. 4to. Vinculo Matrimonij, seu promissione manifesta ad illud teneri, unde his oris posuit, vel etiam legitima servitute; in hoc procedatur, prout de Jure. Qua vero minus gravia, et qua omnino à Nro Instituto potenter admitti non excludunt. Sunt quid sequuntur.

1o. Si alterius Religionis Habitum suscepit, dummodo Professio nem non emisent, vel per Annū non fecerit. 2do. Si ore alieno fuerit, vel cibis obligati omnibus obstrictus, servetur forma Constitutionis Sixth V. 3to. Etas validē tenera: circa quam servetur Conciilij Tridentini Decretum. 4to. Defectus in corporis integritate. 5to. Debilitas virium, seu notabilis extenor deformitas, iuxta formam Junii. 6to. Ortus de illegitimo Matrimonio, dummodo sit dispensatus ad Ordines. Quod si aliquo modo innotuerit eum, qui admitti petet, aliquo ex granibus

ex gravioribus impedimentis obnoxium esse, ulterius cum illo non procedatur, sed placidis verbis, cum consolatione, quamplurimum dimittatur. Qui vero obnoxii fuerint alicui, ex ultimis impedimentis, quo magis eo irretitus fuerit, eo minus idoneus iudicandus est. Cum vero in eo insigmas erudivit, angulans industria, vel aliqua alia excellens virtus, redderet eum Instituto Nro peritilem: tunc consulo Provl, de hinc consensu ad mitti poterit, ut eidem Provl uidebitur. In omnibus vero recipiendis ad Probationem ex optanda est in loquendo gratia, ut in docendo sit facilitas.

CAP VT II.

De admissione Novitioru ad Probationem.

Quoniam, quæ in hinc intrinsecus latent passiones, difficile cognoscuntur, et difficilis eradicantur, maximi momenti esse iudicavimus, si premisso diligenti examiné super predictis impedimentis, diuturna probatione de eo, qui admitti petit in Religio nem peniculum fiat. Oportet enim, antequam communum virtuti in corpus Religio nis cooptetur, valde notus sit, tum per propriam, tum etiam per aliorum relationem videlicet Preceptoris, Sodalium, amicorum, et eorum, cum quibus aliquo modo convextus est. Mox si, premissa communi omnium Patrum illius Monastery, vocem habentium Oratione, Divino ductu spiritu iudicabitur; admitti poterit velut hospes per aliquot dies Supenoris arbitrio, ut eo tempore certior redolatur, de forma Nri Instituti, et Latretri Nri eum pleniè in Nro cognoscant. Quot tempore quomodo se gerere debeat, ei significabitur; et signanter, ne verbo, aut scripto, nisi delictientia Supenoris, cum extensis, aut domesticus agat: præterquam cum his, qui à Supenore designati fuerint. Quo sit, ut liberius secundum, et cum Deo perpendiculariter vocationem suam. Quod si eo tempore varijs probatoriis exercitatus, firmiter in suo proposito perseveraverint, præmissa ut superius communis Oratione, ad Habitum Nrum admitti poterit; et in libero ad id designato sensibat propria manu, quidquid Domum tubit, et Ecclesiastica eius vestimenta, donec Proles fuesent, in communis Vestiariorum reponantur, nisi quod in eius usum consumendum videatur. Vbi vero quis ad Habitum admisus fuerit, magistro Novitiorum institueris tradatur. Ad hoc autem grave munus, is potissimum a Generali eligatur, qui

55

qui suos Novitios ad Virtutum culmen promovere non solum prudentia, eruditione, et experientia sciatis, sed etiam exemplo possit. qui videlicet communes labores, fibenter et assidue suscepit, qui rebus Divinis, et Ecclesiasticis, sufficienter eruditus, et iusta Dei, confidit, ac viam perfectionis, et verbo doceat, et factis ex primat. sub quo in Domo Novitorum pro praesertim poterit, vel Saltem a commercio, et dormitione aliorum Patrum separati, tam fratres operari, quam clericis bienis probentur; et primo illis spuialis Exercitia tradantur. Saltem per Mensam, et amplius. Si vel Magistro Novitorum expediens videbitur. Quo tempore totius vita Confessionem generali habere poterunt. strenue autem probentur et exercitantur, in omnium genere deuotionis, hoc est, in Oratione, in laicis Lectiōibus, tum Meditatiōibus, nec non in varijs mortificationibus; videlicet in vestibus humiliōibus, inviolationibus mysterijs, praecipue vero in Silentio, et oculorum modestia, et alijs humilis modi. Similiter exerceantur in proprijs voluntatijs, iudiciisque frangendis, quæcunque in hui contemptum fuerint, maxime perferre doceantur. De hoc autem Magister Novitorum valde admonendum cupimus, ut in Novitiis omnibus, diligenter scrutetur in ternam propensionem, seu spiritus, & ductum, qui gemitis inenarrabib; humiles orare docet; ut per eandem viam ad perfectionis fastigium quemque promovere studeat. Cuilibet Novitio cubiculum assignetur, in quo m̄hi canosum, m̄hi singulare, aut superfluum permittatur, et tam in mensura cubiculi, quam lectuli, et supellechi necessaria. Servetur forma, qua infra tradetur. Et ut cautius Novitijs in Studio Virtutum procedere curant, quanto quoq; Mense a Commissione per Propter, seu eius nomine per Provincialem romi nominando visitentur; et si aliquem contumacem, et minus idoneum ad Institutum nrūm, et qui alij scandalosit, per relationem Magistri, et aliorum Sacerdotum, et si qui in ea Domo habitaverint, invenientur, ne alios inficiat, omnino dimittatur. Curiet autem Magister Novitorum sapere Novitios Saviter interrogare, de tentatiōibus, quibus magis infestantur, ut de opportuno remedio illis prævidere possit. Si quem autem in hac re minus fidem invenient, diligenter inquirat, solent enim his usmodi ut plurimum decipi. Cum illis vero Novitiis, qui peracto Probaonis anno in varijs Mortificationibus, et Signanter in Studio Orationis profecerint, ne eorum, que antea didicierunt, oblitiscantur, circa studium potent Procurus dispensare; ad vota in emissa ante biennium non sunt admittendi.

Caput 3.

CAPVT III.

De admissione Novitiorum ad Vota Solennia.

Tempore probationis feliciter peracto, qui emissarius est Vota, totius uita Confessio
nem generalem habeat, vel saltem a biennio probacionis, prout illi placuerit, ut cum
omni aequitate de bonis, que in Seculo habuerit disponere poshit. Admonetur tamen
ne quidquam sibi, aut Religioni relinquat, sed tanquam pauper omnibus bonis,
Suis, Testamento, vel alio modo libere in favorum Pauperum, vel consanguineorum
aut amicorum, prout sibi videbitur (Servata forma Sacra Concilij Tridentini) in Seculo
distributis, in Pauperum Matris Dei Religionem recipi mercatur. De his omnibus.
Magister Novitiorum certiorum faciet Proviem, de cuius facultate admitti poterit No-
vitus ad Vota emittenda, de vototamen et confessu Professorum omnium eius
Monasterij, in quo ea emitteat; et antequam admittatur, diligenter interrogabitur
an contentus futurus sit in Religione nullis uti prærogatiis, nec minime omni-
um velle anteire, sed ad vivendum toto vita sua tempore in Religione, in eo
loco, et gradu, in quo ad Deum gloriam a suspendere constituetur.

Forma autem Professoris erit huiusmodi

Ego N. a S. N. in Seculo N. N. facio meam Professionem Solemnam, in Religione
Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, et boro
Omnipotenti Deo, Patri, Filio, et Spiritui Sancto, ac Deiparum semper Virginis Mariae,
et Libi Endo Patri N. a S. N. hanc meam Professionem excipienti, pro Adm' Endo
Patre N. locum Dei tenenti, et omnibus Successoribus eius legitime eligendis
summan Paupertatem, astitatem, et obedientiam, toto tempore vita
mea; et iuxta eam peculiarem curam circa puerorum eruditionem
secundum formam Brevis Pauli V. fel. rec. in Nris Constituti omnibus contentam.
Quam Professionem et Vota, quibuscumque in contrarium existentibus, (quibus nunc
libere et integre renunchio) non obstantibus, firma, rata, et valida, semper fore
et esse volo. In quorum fidem his per me exaratis subscripti N. die N.
Menfi

Mensis N. Anni N. Insuper promitto me nunquam acturum, nec ratione aliqua
confensurum, ut quæ ordinata sunt circa Paupertatem in Constitutio[n]b[us] Nro Religio[n]is
immutentur, nisi quando iusta ex causa Paupertas restringenda esset.
Præterea promitto me, nunquam acturum, nec curaturum, ne indirecte quidem, ut
in aliquam Prælationem, vel dignitatem in Religione eligar, seu promovear.
Promitto me etiam nunquam curaturum extra Religionem aliquam dignitatem
seu Prælationem, nec confensurum, nisi coatus sum obediencia eius, qui in tunc præci-
pere posset sub pena peccati. Tum si quem certo suam, aliquid predictorum duo
rum curare, vel pretendere, promitto illum rem totam manifestaturum Reli-
gioni, seu eius Generali Preposito.
Vota mea O[ste]no reddam coram omni populo eius, in atris Domus Domini in mediob[us]
Hierusalem. Ego N. a S. N. manu propria oia Supradicta confirmo. Quia Vota
usq[ue] ad unum quolibet Anno in festo Resurrectionis Domini, et Nativitatis:
eiusdem, iuxta ritum in Religione Solitum, premisa gaudi Confessione ab ultima
et exercitijs spiritualibus, ut infra dicetur, et sacramentali Communione renovabunt, et fir-

CAPVT IV.

De recessu à Secularibus.

Quæcumq[ue] Anima fidelis ex Instituto Nro fructum plurimum percipere cupit, exhortationem illam Propheta sibi dictam existimet. Audi filia, et vide, et inclina aurem
tuam, et obliuiscere populum tuum, et dominum patrem tuum, et concupisces Rex decorem tuum. Omnemq[ue] affectum circa sanguineiunctos, et amicos exuendum
curet, ac illum in Spahalem convertat; eosq[ue] plumbum secundum Caritatem bene ordi-
natam diligat, et pro O[ste]no, cui soli uiuere et placere studeat, adhaerat. Videat ne
post quam manum ad aratum miserit, retro aspiciat, sed occupationes rerum sa-
culanum, terrenarumq[ue] sollicitudines omnino rejiciat. Itaq[ue] nemo Nrum fine
Supponit licentia, cum secularibus, etiam consanguineis colloquatur. Si quis vero
ab his obiter interrogatus fuerit, neq[ue] tun cadiere commode superiorem possit, pau-
cissimis se verbis expediat, et rem totam supendi, vel ab ipso ad id deputato
renuntiet. Nemo etiam nostrum in causa criminali, vel in lite ciuiili testi-
mum

nium ferat, nisi coactus ab eo, qui cum legitime cogere possit. Nulli nostru*s* licet in Testamentis condendis, etiam si uocatus fuerit, aut i*psorum* executioni, et immiscere ne munus Tutoris, seu curatoris suscipere; nec item Matrimonia perturbare. Sed Pauperibus Sacularia negotia relinquantur, eorumq*ue* Nomis, nisi pro re gravi, et de licentia ex presta Superioris, socio ad id sibi destinato, adire presumat. Nemo Saculares ad Reliam suam, neq*ue* per Domum, sine Superioris scientia ducat. Cum mulieribus vero, quantumvis propinquuis, et honestis, nulla nobis sit familiaritas, nulloq*ue* modo spiritualis amicitas Baptisi*m*, aut Confirmationis Sacramento cum illis contrahatur, immo nec cum masculis. A familiaritate et colloquio cum monachibus, licet consanguineis, omnino abstineant, earumq*ue* confessiones nulli nostru*s* audire licet; sed servetur Decretum Sacrae Congregacionis. Qui vero secus fecerit, gravi pena puniatur. Ante primam noctis horam claudantur portae, et ad Superorem claves defenantur, apud quem usq*ue* ad mane seruentur. Noche vero nemo nostru*s* absq*ue* lumine, si lampas sit extinta (qua*r* ex Decreto Clementis VIII. colluere debet tota nocte in medio Domini tory) et non nisi legitima causa ductus Domum circumeat, ne p*ro*p*ri*a aliorum lectori*bus*. Sea occupatio*m*ibus sit impedimento.

CAPVT V.

De Orationis studio.

Cum omnis Religio, sine Orationis studio ad relaxationem et ruinam promptus sit, curandum summo pere est, ut conjectudo mentaliter orandi, sis in die, videlicet summa mane per horam, et Vespere ante Defensionem per diuidiam nunquam intermitatur. Sed magno et animi et corporis silentio, et qui est flexis genibus, seu alto decenti modo Jesum Christum Crucifixum et usque virtutes iuxtam morem P*auli*, sive et imitari, ac frequenter per diem recordari conentur. Si quis vero de licentia Superioris Orationi*n*on interficiat, tempore quam primum opportuno eam perfoluat. His etiam quotidie, scilicet ante prandium, et iterum ante quam cubitum eatur, rationem, dicti, facti, et cogitati diligenter ex scriptis exigant. Vocalem Orationem etiam sis in die habebund*t*, post prandium videlicet Litaniae B*eat*i Lauretan*s*, et quicunque Salmas in honorem Nomis eiusdem Virginis confuetos. Et Vespere ante Confidentia-

9

Examen Litaniae S. Omnia in Oratione recitabunt. Insuper omnes quanto fieri potest in Dño hortamur, ut quoties eos in Cella permanere lieuerit, ibidem nonnullorum Actus tum externos, maxime vero internos. Humilitatis, Contritionis, Tristis actiones et alios, prout spiritus S. dictaverit, exercere videntur; ut Pater Alefis, qui uidetur in abscondito respondat eis, atque ad solidam virtutum perfectionem illos exaltare dignetur.

CAPVT VI.

De Silentio.

Quoniam scriptum est, Religiosi, qui non refranant linguam suam, vanum esse Religionem silentium, quod custos Religionis est, omnem diligentia servandum erit. Etiam vero ceterum, et colloquiciones omnino vitabimus, neminemque cum alio loqui, nisi superior concescerit, permittatur. His vero principiis horis locisq. Strictus silentium servetur; nempe a prima nocte, dato Salutationis Angelicae signo, usq; ad sequentis diei ortum: quo tempore in Cella: seu Oratione, prout cuique per superiorum licuerit, quiete et deuotio vacare studeat. Similiter in Estate post prandium, quiete tempore, dato silentij signo, ita, ut occasiones loquendi, et congressus omnes superiorum uitare cureret. In Ecclesia vero, Sacrao, Bibliotheca, et Refectorio loco, sperileatur; nisi necessitas aliud postulauerit, tunc enim sub missa vade, et per pauis loquatur. In alijs vero communibus locis, ad focum scilicet, ad opera communia similiter fileatur; aut de promouenda narrarum Scholarum perfectione, aliquis verba faciat, nec respondere aliis presumat, aut loqui, nisi prius superior, aut qui eius locum habuerit, annuat; qui vero secundum fecerit, per Hebreos ad adam, aut plus, vel minus arbitrio Superioris fileat. In Cellam vero alienam nemo intret, nec etiam proprii Lectori, nisi Superior consentit. Qui vero contrarium facere presumperint, grauitate superioris arbitrio puniatur: qui caueat, ne remissus, aut negligens circa hoc sit. Tempore vero Adventus et Quadragesimi strictius curabunt observare silentium.

CAPVT VII.

De Suscipiendois Sacramentis.

Orationis assiduitate, et praesentiâ Dei, quoad fieri poterit in exercitationibus quotidianiis

quotidianis adhibita efficiacius Religiosi disponuntur, ad Sacra[m]a p[re]ie et frequenter: Sula[re] prende. Quare Sacerdotes n[ost]ri quotidie, nisi de superiore, aut Confessari licentia, per: missum fuerit, (quod raro contingere optamus) sacrificium Missa celebrabunt. Atque uero tam Fr[atum] Operari, quam Clericu, aut in laicis constituti, singulis Anicis, semelq[ue] infra Hebreo madam, ac diebus festi uis imae et Ideas Clavis Calesti Libro reficiantur; et tam Sacer: dotes, quam alij, bis Saltet in Hebreomada, peccata sua Sacerdotibus ad id deputatis, con: fiteantur. Sed circa Sacerdotes, si quotidiane celebrabunt, quotidie confiteantur, si nece: fuerit; ne Religiosi, qui viam perfectionis aggressi fuerint, contemptu levium culpa: rum, paulatim in grauiores prolabantur. Et tam Ministeris Sacerdotiis, quam Proculis, alicui Sacerdoti a se delecto, confiteantur, quem zelatorem et monitorem Officii sui suorum, adho: num habebunt. Is uero talis esse dt, ut suis operibus aliorum errata emendet; Itaq[ue]: voluntatis Subditorum apud Superiorem filius interpres. Quaeant autem Confessari, ne ali: quorum Confessiones in Cellulis, aut alij locis, sed in designatis tantum a Superiore, audi: ant; nisi illorum, qui aliqua infirmitate, vel legitimo impedimento detinentur. Quo: t[er] die uero tam Clericu, quam Fr[atum] Operari rei Sacra interpretantur. Similiter Sacerdotes, si que eo die (ut dictum est) a celebrationē abstinent. Egrotis uero, qui in lectulo detinentur, bis Saltet in Mensa, seu ut magis Superiore placuerit, Eucanthis Sacra: mentum deferatur; agnitione uero in graveſente, curer[unt] Scholū Infirmarius, ut an: te quam iudicij usum amittant, Sacra[m]enta omnia illis admittantur. Egrotis: monibundis, illi qui aduent, qui eos ad Actus Contritionis, Fidei, Spei, et Xantatis, leniter adhortentur. In ultimo uero morbi conflictu, signo dato omnes Religiosi: conueniant, et p[ro]p[ter]e monachis et Ordinib[us] migrantem aram totis uini bus iuvare studeant.

CAPVT VIII.

De C[eremoni]arū obseruaōne, & supellectili Ecclica.

Decorem Ecclesie maxime decet, ut qui ad ministerium Altaris designati sunt, sacros Ritus: et C[eremoni]as probecalleant; in quibus ut magis idonei fiant, semel Saltet in Mensa, omnes Sacerdotes et Clerici conueniant, ubi quid tenendum sit, iuxta Lubricas Missa: lis, Breviaryj, C[eremoni]alis, et Ritualis Romani, plene obseruanda constituerit. Curabit etiam Superior, ut Sacra Fides, Altaria, vasa Sacra, Sacerdotales vespes, et

Altarium

11

Altarium ornatus, et cetera ad Divinum cultum pertinentea (qua oīā summa pau-
pertatem redolere dñt) munda, Splendidaq; sunt ac hūs designatis locis collocata, dili-
genter asserventur. Iepe n. ex incuria rerum hmoi, a nīm Religiosorum inertes à
Pecularibus iudicantur. Quæ oīā ut à maculis et sordibus serventur, non facile extra
Ecclam utenda concedantur; atq; ut statui et Instituto Nro summa paupertati omnia
respondeant, nullum vas aureum, aut argenteum (cupsā Galicias et Pyxidis, quæ
argentea esse debet exceptā) admittatur. Indumenta vero sacerdotalia, et Al-
tarium ornatus, non erunt ferreis, nec fericeis, argenteis, aut aureis superornata
fimbrijs; neq; in hmoi vasis aut indumentis alioquinmodo concedatur Pecularib;
ut insignia sua insuant, seu sculpant. Ecclæ uero, Sacella, et alia idgenus, Pecu-
laribus extrenda concidi poterunt, non tñ Paupertati Nro difesa, in quib; insig-
nia et inscriptiones honestas tñ, et à superiori probatas concedere possint.
Nullatenus tamen permittatur, ut conditio aliqua onerosa, et à Nro Instituto alii
ena nobis imponatur, ut sunt Missa, officia, et alia similia in perpetuum dicen-
da, quæ nunquam in Religione, nec redditus annui, et pro Ecclæ fabrica, seu re
Stauratione, et ornamentis sacrarv alioquinmodo admitti volumus.

CAP VT IX. De Infirmis :

Qum Nostrum aliquis agrotare caperit, infirmanum admoneat, qui si rem confe-
at esse grauem, Superiorum certior faciat, ut in valetudinariū si opus fuerit
ducatur, et magnopere curandum est, ut nr̄ia ei accurate et sedulo ministretur,
ne paterna Domus Benevolentiam et commoda optare posse videatur. Hor tamur aum
agrotum, ut magna in sui adiutoriū omnibus, qui eum inuiserint, præstare curet,
verbis piis, quæ patientiam præferant utendo; et offendat morbum de manu Dei Cle-
mentissimi ut donum a se acceptari, cum reuera agitudo, non minus donum sit
quam Sanitas. Quotiescumq; Medicus infirmos inuiserit, adit infirmanus, qui di-
ligentia, Charitate, et patientia prædictus sit, et niti omnino eorum, quæ in luxerit
prætermittat, Statuq; honesta, iuxta Medicū præscriptum, cibum bonum, et bene prepara-
tum, et medicamenta eis præbeat. Superior aum curabit, ut infirmi plaudē, et cum
Charitate tractentur, alterius saltem diebus eos ipse inuiset, et in morbi initio
ut difiteantur

ut confiteantur, moneat; nec plures quam tres ad Infirnum confluant, nec sermones cum eo multum protrahant, ne multi simul, et longiore sermone agrotum molestia afficiant. Infirmorum lecti latiores sint, et dua cuncta, et duo pulchriaria seu plura Superioris arbitrio concedi poterunt: Similiter etiam l'internazia et subducula ex panno linceo, donec pristinam sanitatem reperient, concedantur. Senum vero, et eorum, qui corporis imbecilla sunt valetudine rao habeatur, eosq; Superior, si expeditens iudicauerit, ceruny onere soluat, illisq; aliquem ex Antibus Operariis aut Clericis, si opus fuerit, ministare iubeat. Si autem aliquis protuenda valetudine, aut recuperanda sanitate aëris mutacione indigere videatur, ad Orationem configiat, et rex Patri Procul notam faciat: demiq; que illi decreuerit, tanquam orium optimum summa animi quiete rem patet, neq; circa hoc amplius urgeat, aut requirat. Communis Medicus pro Infermis omnibus curandis a superiori eligatur, neq; ali'us a quoquam sine eius licentia adhibeat, neq; negotiam media nalia, utq; Infirmary conservu pro curare audeat. Uniuersitate autem subditorum omnium valetudinis a superiori cura adhibeat, in cuius gileto, ipse, ne quis in Studiis, in virgilijs, abstinentijs, et alys penitentys exterritis, et labornis indiscretis, quod mag'na nocimenta afferre et maiora bona impedi're solent, plurimum tempore insisterat, sed quidquid hac in parte fecerit, Superior suo, ac Confessano fideliter detegat.

CAPVT X.

De Sacrificijs & Orationibus pro Defunctis

Quoniam eorum, quos in vita haec mortali ac domestica disciplina ut uere in Ardo fratres habuimus, post mortem obliuisci nullatenus debemus, sed prius suffragis et Orationib; eos quantum fas est in domo iuuabitur. Cum primum igitur quibusnam spiritum ethalauerit, eius cadaver abluitur, decenterq; statim siccus uestitus induatur, et in Oratorio, seu aliquo conuenienti loco, spatio unius diei natans, custode ac luminiibus adhibitis asseruetur, nisi citius ob terrum odorem humanum Superioris arbitrio uidetur. Dumq; in Oratione, seu Ecclia Defunctus fitetur, officium internum Defendorum a Triis recitabitur, et pro eius anima Sacerdotes illius Domus ter Sacrum facient quam primum; reliqui uero ter Vesperas Defendorum, siue tres B.M. Virginis Coronas dicent, et omnes illius Provinciae Sacerdotes sacrificium offerant, et Vesperas Defendorum. Seu Coronam eiusdem Virginis, reliqui simul recitent, quam primum poterit Superior, illos de obtutis certiores faciet, cuius nomen

Nomen, et diem obitū ad Panem pariter mittendum curabit. Pro Prē uero Generali cum ex hac uita eum migrare contigerit, omnes totius Religionis Sacerdotes, et alijs ut Supra ter idem facient. In obitu uero Summi Pontificis Sacerdotes omnes his Sacrum facient; Semel pro defuncti Anima, et iterum pro Pontifice eligendo. Tertio Nonas No uembns, Angulis Annis a Nro Misi celebretur pro his, qui ex Nra Religione, ad illum usq; diem defuncti fuerint, eorumq; Sapius in Misericordia Sacerdotes Nri meminisse curabant.

CAPVT XI.

De Capitulo Culparum.

Ne per contemptum leuium Culparum fiat ad grauiores aditus, Singulis Sextis Feris, quo die pro omnium culpis Christi in Cruce patibulo panis dedit, erit Capitulo Culparum in omnibus Domibus. In Novitatu uero frequentius, si id Magistro experdiens uidebitur: in quo postquam quis genuflexus humiliter se accusauerit, nemo de illo aliquid dicat, nisi qui a Superiore ad id requisitus fuerit; eosq; eliget, quos Chancatis et perfectionis zelo praditos esse nouerit. Si quis tamen grauem alienius tentacionem nouerit, Superiore secreto moneat, ut conueniens remedium Paterna Chancate admiserit posset. Similib[us] singulis Onis diebus, captum ad mortificationem exercendam fiet, in quo habito a Superiori, i. alijs de eius ordine, brevi de necessitate mortificationis passionum der mone, alijs quas illa Hebreorum mortificationes exequuntur, ut infra dicuntur, ut ita passione eradicata, altius in mente urtus imprimatur. Et ut homini actus obsecratur, in bonum cooperetur, curet Superior usq; obsecrum interius extermisq; perpenitus ne alieni plus debito oneri, nec alii quid sordidum, aut quod naufragium prouocet, imponat: noueritq; in diligentia ac prouida horum Capitorum exercitatione magna obsecrum subditis utilitatem perallaturu. Quod si quis predicit exercitationib[us] parum in vita spirituali proficiere videbitur, ad Domum Nonum h[ab]itum transmittatur; ubi in loco a Novis, seu uicto acerius exercitatur, et viam perfectionis, quam o[ste] Religiosi proficeri tenent, ingredi docetur. Ordinatione mortificationes erunt hominibus stratrum omnium pedes desoculari, gemib[us], flexis, manib[us], post terga cancellatis in medio Refectorij confitore, subtilis menylam comedere, i. ad ianua Refectorij, qua ei conceperit Superior, genuflexus comedere seu in medio Refectorij se flagellari. Scu etiam noctu in Ecclesia fanticulus verberare; solo pane et aqua in prandiu uti catenula per diem corpus circumdat, lancea in coquina detergere, p[ro] umiuersitate Domum telas aranearum diuellere; et alijs harum similes pro arbitrio Superioris, et capacitate subditorum imponi poterunt.

Finis Partis Prima.

Parte 2da

PARS II.

CAPVT I.

De Tribus Votis in genere.

Ad fastigium perfectæ Charitatis, quæ vinculum perfectionis datur, qui peruentre desiderat, nihil faciliter, nihil conduicibilius inuenire poterit, quam si illarum virtutum præsumim fiduciter obseruauerit, quas Religiosi viri, qui deculo renuntiantur, et Deo adhaerere cupientes, sub votis astricti proficeri conantur; scilicet, ut per uera Castitatem, Paupertatem, Obedientiam, et per alias superioris recentia votis omnibus externis ob Dei a morem abdicatis, etiam et animo, celerius post ipsum currant. Et ne tanta promissio, quæ tantam habet remuneracionem immemores sint, curabit. Superior non solum Cubicula, sed et per examen Subditorum conscientias aliqui rere. Similiter etiam, ut tertio quoque Mense, dum ad mensam accumbunt omnes, Libellum hunc Constitutionum aliquis distincte legat. Regulas etiam Modestie, Litus, et Consuetudines Religionis in principio cuiusque Mensis. Et ut felicior cursa, et nouo Semper merito bram Virtutum perficiant, optatus singulis diebus, coram Pmo. Eius Sanguine Sacramento flexis genibus, supradicta Vota iterare, seu confirmare consuecant. Quod in die Resurrectionis Domica, et Nativitatis eiusdem singulis Annis iuxta consuetum morem, præsum ab ultima Generali Confessione, ab omnibus fieri statuimus, ut supra dictum est.

CAPVT II.

De Obedientia.

Docente Ario Dno Salvatore nro. Non ueni facere voluntatem meam &c. genus maxima Stultitia videbitur, si quis in Nra Religione voluntatem propriam facere presumferit. Sed omnes unanimi consensu sinceram Obedientiam complectantur; quæ sola (tefta D. Gregorio) Virtutes caleras menti inferit, atque intentas custodit. Quocirca superiore rem, quisquis ille sit, ut Patrem reverentur, ei quinque, prompte, fortiter, et cum humilitate debita, sine legitima excusatione, aut ommunmuratis omnibus, obediant; id quod exequentur; si spum Onum in quolibet Superiorore cognoscere curabant, licet difficultia

15.

difficilia, sensibus repugnanta iubeat: cum ipse Superioribus dixerit: *Qui vos audit, me*
audit, et qui vos spernit, me spernit. Boni enim Religiosi partes erunt, non expectare
ut Superior Scripto, aut voce, seuere aliquid praecipiat; sed sufficit ei, si signum aliquod
per plenum voluntatis Superioris, absq; ex profso precepta videbit; considerando quod
propter ipsum Deum Summe dilectum homin' obedientia proficitur, ut sic cum amore, et
sine perturbationis timore in omnibus procedatur. Assuefact enim, non intueri quis
ille sit, cui obediunt; Sed potius, quis ille sit, propter quem, et cui in omnibus obediunt, qui
est Christus Dominus. Si quid uero onus imponatur alicui, quod vires eius excedere videa-
tur, id. Si palam est, ne excusat; Sed in domino confidit, humiliter subeat. Virtus enim Domini
in infirmitate perficitur. Si uero desititas sua, seu ineptitudine Superiorem lateat, humili,
placide, et aperte ei scet, quid se ab officio suo suscipiendo absterreat; et n'il amplius circa
id voluntatem Superioris urgeat, sed humiliter eius beneplacitum expectet. Quisq; sui-
ipsius liberam, rerumq; omnium, quicq; utilitatem, de licentia sui Superioris, dispositionem, ei-
dem Superiorum omni obedientia relinquit; nihil ei clausum, ne conscientiam quidem
propriam tenendo; Sed de ea sepe rationem ei reddat, nulloq; modo ei repugnando,
nec illa ratione iudicium proprium Superioris iudicio contrarium demorando; ut per
unionem eiusdem Sententiae, et voluntatis, et per debitam Submissionem, melius in diu-
no obsequio conservetur, et progrederetur. Ad eiusdem Superioris uocem prouinde, ac si a
Xpo domino progrederetur, et ad campana signum, quam promptissimam omnes, re quauis,
atq; adeo litera nobis innotata, nec dum perfecta, relicta. Religiosi n. viri (ut ait-
Calixtus) adeo cunctis virtutibus obedientiam proferre debent, ut uniuersa dispendia
Subire contenti sint, dummodo obedientia bonum in nullo violare videantur. Neq; folii
Superioris dominus, ubi morantur, et maiorumbus in Religione propagantur, sed eorum quoq;
Subministris, in his, quae ad eorum officia spectant, humiliter etiam obediendum est. Hir-
miterq; teneant omnes, cum Superioris voluntatem exequantur, se errare non posse; ubi
tamen peccatum non est; sed rem tunc Deo gratissimam facere, cum se ferri, ac regi a di-
uina prouidentia per Superiorum suos, sine re debeat, ac si Atheslus ille, cui Christus in die
Palmarum infedit, esset; qui quoquo se agi, ac duci sinebat. Adimplentq; omnes poenitentias,
etiam si ipsi ob defectum in culpabillem iniungentur. Nemo literas extra
Dominum mutare presumat; sed Superiori, aut illi, quem Superior designaverint, legen-
das prius presentet; et si ad ipsum miserauerint, Superior statim reddantur, qui

lectas

lectas reddet, aut non, ei, cui inscripta fuerint; prout magis expedient in domino iudi-
caverit. Contra vero Superiores, meminerint autoritatem praidentiam et discretionem con-
iungere; ut hominibus preceps cogitantes, humanitatem potius exerceant monendo,
quem iubendo severitatem.

CAPVT III. De Castitate.

*E*t si, dum in carne mortali Religiosi permanent, præclarum sit castitatem ad An-
gelorum imitationem, aspectu, incepsu, sermone, et totius corporis formâ colere, sicut
tamen turpisimum esse hanc cœlestem Virtutem aliquo modo maculare. Vitabunt
igitur studio impuras cogitationes, in principio illas ad petram allidentes; obcul-
hos sermones, et quidquid vanitatem Sacrae redoleat, præcipue tñ oculorum modesti-
am, ne mors per fenestras intret, diligentissime obseruant. Formularum confuetudi-
nes, et colloquia, quantumvis religiosa videantur, etiam si fuerint Matres, et consanguini-
nea aliorum ex discipulis suis, fugienda valde sunt; et, si quando alii eis ex suis
Magistris, cum muliere aliqua colloquendum erit, non nisi a Superiori deputato id
presente sit, atq; per paucis. Si uero occasione infirmitatis alicuius discipuli, vel alte-
rius personæ, aut alia urgentissima causa, aliquis nostrum ad domos Schularium ire
teneatur (quod tñ raro sit) non sine aliquo sacerdote sena, aut monibus exemplari
a Superiori deputato comite ibit, et simul sper breuiter se expedire current, nec
ibi aliquomodo comedant, aut bibant, cum extra m. domos id facere non licet.
Similiter etiam cum agendum erit cum discipulis in Scholis, seu oratione, modestia
et omnium virtutum Specimen eis exhibeant, nec propris manib; illas verberent
Sine Superioris licentia; nec alicui ex illis particularem effectum offendant: Sed cum
modestia, et literis, et bonis monibus illos instituant: simisq; Scholarum exerci-
tationibus, nullus ex discipulis in Scholis remaneat, sed eos, ut mons est, ad proprias
domos comita Suntur. quem humilitatis Actum omnes exequuntur, etiam con-
fessari, et Superior saltem semel in Hebdomada.

Raput

CAPVT IV.

D e alijs medijs conseruandæ Cœtitatis.

Sancrorum exemplo, et doctrinâ commonemur, per ieiunia, et voluntanias corporis mortificationes in nobis virtutem cœtitatis innovari; cum reverâ ceteris virtutis domina ri nemo poshit, nisi prius in gloriem restrinxerit ventris. Itaq; à nobis prater quotidia num exigui (sufficientis tñ) victus frugalitatem, nro Instituto apprimè necepariam moderatus rigor ieiunij quandoq; addendus est; ut certis temporib; corpore impensis us macerato, anima purior libere vacet Deo. Quocirca prater ieiunia, quæ cunctis fidelibus Romana induit Eccl, hæc etiam à nobis servanda decreuimus. Ieiunium scilicet aduentū Dñi; ieiunium vero feriæ sextæ per anni circulum in memoriam Paghromi Redemptoris Nři; strictius servabitur, contenti tantum pane et aquâ, et pulmento uno, ut mons est. Seu etiam modico vi no ppiter stomachum superioris artitrio; nisi eo die occurrat festum, cuius Vigilia ieiunetur, seu Sabbatho sit de precepto ieiunandum: tunc enim in hmoi diem poterit ieiunium hoc transferri. Similiter etiam prouemimus septem festivitates B. M. Virginis, ante cuius Assumptionem ieiunabitur more solito à festo S. Laurentij. Secunda autem feria, nullo modo carnis uespernur, excepta feria 2da Paschalis, et Pentecostes. In illa uero Regione, seu oppido, ubi id difficile servari poterit, et cum iter agentibus Generalis dispensare poterit. Feria autem 4ta, ut facilius spiritui caro subditâ sit, ieiunabitur, etiam per anni circulum, nisi in ea occurrat festum aliquod, cuius Vigilia ieiunetur. Vbi uero Grñli videbitur, uti poterunt lactianis, et ouis. Uniuersaliter vero cibi nri, paupertatem et simplicitatem redoleant, et nullomodo emantur pretiori, aut laute conditari. Vini etiam, in quo est Luxuria (teste Apto) habatur rao, ne sit purum, aut pretiosum, præcipue iunioribus. Autum nullum genus ematur, nisi pro infirmis, aut senectute grauitatis; quod si clonentur, comedantur, si Superiori videbitur. Extra mensam nec comedere, nec bibere aliquid cuquam licitum sit, nisi à Superiori obtentâ licentia. Ad primam mensam, quam praecelet Benedictio, et sequetur Gratiarum actio

iuxta

iuxta Breviarij Romani ritum: Singulis mappula tantum apponatur: accedant omnes ad primam Mensam, nec sine licentia, ac iusta de causa aliquis absit: quod si absuerit, ad secundam statim accedat. Vetus communis sit omnibus, et aqua portio in utraque Mensa, idem omnibus ferculorum numerus. Ad prandium, propter pulmentum, dabatur portio, qua quatuor uncias non excedat: et, si propter Paupertatem licuerit, dabuntur aliqui fructus in fine prandij, aut aliquo simile. In aliquibus vero Testimoniis, poterit etiam aliquid addi, in principio prandij Superioris arbitrio, quod portionem non excedat. Tunc vero ad conservandam valetudinem sit leuis. In omnibus tunc habetur ratio lenocinii, et imbecillitatis. Mensa condicatur Sacra lectio, ut moris est, quam omnes silentio audiant, ne corpus tantummodo, sed etiam animus, simul nutritur: de qua possea in communione, poterunt ad edificationem aliquid recolere, ut ipsa etiam recreatio sit utilis; nullusque opinio nemquam, nisi Superior annuat, dicere presumat. Lectoris era tamen solus Superior, aut ab eo deputatus, corrigat. Nemini ad Mensam cibum particularem sibi ferre, aut propter id, quod apponitur, requiriere licet. In dormitorio, vero, secularium, aut Parentum, intra Urbem, aut etiam ruris degentium, nulli comedere licet, nisi licentia in scriptis a Superiori obtenta, qua tamen raro concedi debet: Sed current omnes ad horam prandij Domum reverenti. Raro etiam externi, quod ad fieri poterit, nobiscum vefantur. Ad studium etiam servanda castitatis pertinet corporis afflictio: uide cilicium, aut catenula Semel saltuum in Septimana carnem vexare: in qua etiam, ut mons est, Tenua uide zinda, et ora erit communis flagellatio, que vulgo Disciplina vocatur, prout in libro de ritu uniformi notabitur.

CAPVT. V. De Paupertate.

Venerabilis Paupertas, prehensa Humilitatis, ac aliarum Virtutum Parent, ut munus Religionis firmissimus, a viris Religiosis diligenda, et in sua punitate firmiter conservanda est; cuius effectum aliquid experiri curabunt omnes. Remo igitur nostrum aliquod proprium habere, neque appellare audeat, sed communis vocabulo scit, se nihil in hoc Secundo proprium possidere, paratusque sit ad mendicandam officiam, quae necessitas et Obedientia id exigat: et non solum sibi persuadeat, sed etiam optet, ut virtutima quoque ex

19

ys, quæ domi sunt, ei tribuantur. Nemo etiam apud se, aut apud alium, pecunias, seu ali-
qua deposita habeat. Nutuo vero dare, vel accipere, vel dispensare de his, quæ apud eum, vel
domi sunt, non solum externis, sed nec domesticis, sine superioris licentia, nemo possit. Ca-
psa u. seu arcæ ad eleemosynas corrogandas in Ecclesia, seu adibi, nullo modo colloquens, etiam sub
prætextu Sacrae Missarum, Confessionum, Bibliotheque, aut alio quovis titulo.
Si qua u. eleemosyna sponte oblatæ fuerint, ad Decorumum, seu Procurato rem mittantur,
qui sit ex tribus Operariis, et iuxta Superioris præceptum, prout opus fuerit, impendantur:
qua eleemosyna, si non urget necessitas, non accipiuntur. Apud Decorumum u. erit Liber
Accepti, et Expendi, in quo fideliter per singulas Hebdomas, Menses, et Annos, præfente Supe-
riori, seu ad id deputato, Summa referatur; ut ipsam tempore pro Beneficiis ad
Dnum peculiares orationes fundantur. Omnes vivant ex eleemosynis, l. mendicatis, vel
sponte oblatis; qua tñ congratis tponit ad Annum prouideni poterunt; ne quotidianalabo-
re exercitationes literariae impedianter. Brater Ecclesiam, Domum, ad exercendas oblati
as, et ad habitandum, hortumq; contiguum, nulla bona stabilita admittantur. Sed famæ mori-
bonorum, quam hereditaria successione, censuum, reddituum, annuorum, prouentus, et
horum similium: tum Domus, et Ecclesia Religiosi, tum Professi in eadem erant omni modo
incapaces, nullumq; ius ad petendum in iudicio illis acquiratur, tantum communitas loci illi-
us possit, ubi aliquid legatum fuerit, pro reparandis Scholis Pys. seu Ecclæsijs, si necepsis
urgeat, recipere, et ministrare. Si quis u. ex ani mali quem in ducento testamento, aut alio
modo, aliquid legare Ecclesiæ Nri, aut Religiorum, aut consanguineis suis, graui ter puniatur.
Legata u. solito in Urbe præsenti ore alieno, et habita sufficienti, iuxta ministerium Dñm
habitatione, ubiq; reiciantur: ut sic pacificis litibus et controversijs, charitas cum omnibus con-
seruari possit, et augeri. Bona u. mobilia, ne sint superflua, eaq; redoleant paupertatem,
prout in Legulis Visitatarum notabatur. Nemini nostrum licet pro suis amicis, aut propin-
quis, aut pro extaneis Eleemosynam petere: neq; sponte oblatam ad elargiendum pauperi-
bus, seu ad aliquam restitutionem faciendam fine Superioris expressa licentia, accipere.
Pauperetas etiam emittat, in Cubiculis, et in Supellechili, quæ ibi uaria ent: in quibus nemo
Horologia, aut Capitulas Reliquarum, libros eunq; ornatos, imagines Sanctorum Sculptas
l. depictas, præter Dñi Redemptoris Nri, et eius Matris, et Sancti eius Patrum, et aliquo
rum Sanctorum, Simplices tñ, et chartaceas, habeat: nihilq; clavisbus obseruat. Cubicula
in latitudine

in latitudine decem palmos, in longitudine duodecim Romanos ne excedant: lecti vero quatuor tantum hre poterit, in quo unam culicetam ex paleis confectam, et pulvinar simile cum duobus aut tribus stragulis, siue linteis quisque habebit; et reliqua ibi nr̄ia Pauperati nr̄ia conuenientia sint. Quod oīd singularis Mengib⁹, aut Sapiis a superiore iusitentur, ne quid iſi teneatur, quod vīto proprieatis simile sit: neve quid sordida, aut minus opifiti quis habeat.

CAPVT VI. De Vestibus:

Vestes nr̄ie, ut Clericos Pauperes Mtr̄i Dei decet, ex panno nigro, ushī, ac rudi conficiantur: in quib⁹. Simil cum paupertate eniteat munditia. Et ne la summa hmoi Paupertate, in distanti aliqua Provincia nr̄i in vestitu declinet, curabit, qui in ea Provincia erit, superior ex vītoribus pannis, quib⁹. idic plebeii communiter utuntur, ad Pavlem mittere: ut ex eo, quem P̄o Ḡn̄tis elegit, fiant in illa Provincia vestes. Tunica talans, sit undiq̄ conclusa, ante pectus solum aliquantulum aperta: qua glandulis lignis offerari libet. Pallium u. ex codem panno erit, ad mensuram h̄m̄is genustexi: quo modis erit omnibus in Religione Professis communi. Simili uestes interiores sint Paupertati conuenientes. Subacula utentur nr̄i lanea, et similis Sudanois laneo. Sacerdotes et Clerici, Birettis in modum Vucis efformatis codem modo utentur: Trei u. Operarij pilis. Seu galenis, qui honestatem proferant. Et ut Vestitur nr̄i in se a cruditate conservetur, Sandalij, seu calce iſi fenestratis in nudis pedibus utentur. Tibialia u. qua pedem discooperata relinquant, erunt nigri coloris. In Provincijs u. Seu Oppidis, nimis frigori hyemis spore expostis posterunt Mtr̄i, si ad conservandam valetudinem necessarium videbitur. Medicorum consilio per tres, seu quatuor Menges de licentia in scriptis expressa Ḡn̄tis udomibus uti: quam generalis in locis frigidioribus, prout usquerint frigora, possit protogare, usq; ad quintu. l. etiam Sextum Mengem: ubi pro sandalij, possunt etiam uti Sobekis lignis. Omnes autem in Ano hortamur valde, ut Vestium Paupertatem, munditia decorare carent, tum in vestibus interioribus, tum exterioribus. Quod ut commode fieri possit, curabunt Superiori, ut in Vestiano ad hmoi munditiam sint Vests sufficientes, non autem Superflua. Panni vero, ac vestimenta omnia, siue lanea, siue linea, in communi Vestiano reponantur, exceptis his, quae cuique Superioris arbitrio utenda distribuerentur. Camam et barbam omnes Simili modo tondant, nemo nutrit, neve ejadat, sit q̄ tonsoni dies designatus: Tonsona u. Clericalis bis Saltem in Mensa renouabitur.

Caput 2.

29

Schedulas effundat videntibus omnibus, et simul numerent, an correspondant
numero Vocalium; explicet eas Secretarius, et Vicario ostendat, et tertio adiuncto, et
Suffragia cuiusq^e electi eorum scribat, et collato uno suffragiorum numero cum aliis, qui
plus, quam medium partem suffragiorum habuerit, erit Minn^o Genetis: et tunc Vi-
carius qnrlis formabit decretum Electio*m*s dicendo: In Nomine Patris, et Filii et
Spiritus Sancti. Ego N. tam nomine meo, quam ceterorum idem sententiam vel
go N. et declaro in Ministrum Prvtem Religio*m*s Pauperum Matris Dei Pota-
rum Piarum. Quo peracto statim omnes ad reverentiam ei exhibendam accedunt
et utroq^e genuflexo manum eius osculentur. Qui u. electus fuerit, nec electione, nec
exhibitam reverentiam recusare possit. Deinde simul omnes dicent. Te Deum
laudamus, &c. Si u. non fuerit, qui excedat medium partem suffragiorum, habe-
atur alia ratio compromissi: Scilicet eligantur quinque electores inter omnes Vo-
les, qui nimirum ad hoc munus plura habuerit Suffragia, et quo maior pars horum
quinque Electorum inclinabitur, ille sit Minister Genitris, et promulgetur, eis reue-
rentia exhibetur, et Deo nro gratiae agantur, ut supra dictum est. Post promulga-
tionem et tri nam proclamationem, hemini licitum sit aliqd contra electio*n*m
tentare, nisi Schismatis, et auctor ruina Religio*m*s haberi uelit, et incurrire
in pnam Excommunicationis latre nrae, aliqz graues penas, pro arbitrio Mi-
nistris electi, et Congregationis. Cum u. Congregatio Genitris convocata fuerit, qua
Saltem Sexto quoq^e Anno conuocabitur, vel eti*m*, prout expedire iudicauerit
Genitris, die ab ipso deputato, ut in illa agatur de rebus pertinentibus ad Religio*m*s
gubernationem, super quibus Genitris cum assistentibus definire non posse-
runt. Non erit inclusio Patronum nrae, licet curandum sit, ut quam expeditius
si m^o fieri poterit, qua tractanda sunt, absoluantur. In qua Congr*n*e Genitris duo
Suffragia habebit, et qualitatem praecedendi certis Patribus. Sed quia ex prima
et Summa sapientia defendat oportet ea lux, qua diuidicari possit, quod sta-
tuere conueniat, imprimis Missarum Sacraria offendentur, fietq^e oratio in loco
ubi Congregatio habebitur, et alijs Domibus uacantibus per totu*m* illud tempus,
quo

quo congregantur Patres, et tractantur res in illo conuentu definienda, ad. cui
 nam gram impetrandam, ut optimè delibarentur, qua tractanda sunt. Deinde se
 mel, aut se prius omnibus congregatis Ministris Gvrlis, deinde Ministri Provinciales
 et Ministri Locales, alijs ad Congrēm vocati, qua tractanda videbuntur, rationes q.
 corum, quæ sentiunt, post quam omnia diligenter considerauerint, ac Deo eham
 commendauerint, coram omnib. Cœrir proponent, et post quam proposuerint:
 Summaria Scripta in medio relinquent; ut, si qui velint, eam legant, et quid ea
 de referant, in sequenti Congrē dicant. Ebus hinc inde agitatis, in una, vel
 pluribus Congrēbus. Si nihil manifestum in alteram partem constitui videatur
 communi omnium, vel ferè omnium assensu, quatuor, qui definiant, ex his, qui
 interfunt Conventui, et in eo ius hanc Suffragi plenum. Nisi quib. alijs stare pro
 mittant, signantur: qui, quoties opus fuerit, cum Ministro Gvrli omnia de quib.
 agitur, decident. Quod si omnes eiusdem suæ non fuerint, quo vergit maior
 pars, id preferendum, et à tota Congrē, ut de manu Domini admittendum erit.
 Si tunc Ministris Gvrlis et corporis valetudine esset, ut non posset rebus omnibus
 tractandis interesse, possit alium sui loco substituere: et sic sigillatum reb. ob.
 constitutus, prout maiori parti visum fuerit, quod decretum est, scribetur, et in ple
 na Congrē legetur: et si aliqui etiam tunc usum fuerit, quid in ea resentiat, di
 cere ei licebit. Sed oīa tandem arbitrio Gvrlis cum definiitoribus relinquentur
 consideratis denuo illis, quæ decisa sunt, et modo iam dicto rursum constitutis, se
 cretarius in libro ad id destinato, ea postmodum promulganda scribet. Si quā
 uero de causa gravi siimā (quod Deus prohibeat) Ministris Gvrlis à munere suo
 amouendus esset, sequens forma servabitur. Assistentes cum Proculi Romano, si
 mul atq. crimen aliquod ex infra scriptis in Prece Gvrli solidè explorauerint, re
 omnem tribus vicinioribus Proculis per literas, à tribus saltē Assistentibus
 subscriptas, significabunt. Quod si maior pars Assistentium, et Provincialis
 consenserit, Congregatio Gvrlis conuocabitur, et in eam non admittetur, donec
 vocatus fuerit. Gvrlis. Causa autem, ob quas amo uiri potest, et debet Gvrlis
 a suo

à suo munere, ha sunt. Crimen Hæresis. Carnis incontinentia. Si seorsum aut re
 missus fuerit in regimine, permittens subditos in peccatis maximo Patrum San
 dalo in fordeſcere, ita ut Religionis labefactatio, vel dissolutio imminere vide
 retur. Demique si aliquid crimen commisſerit, quo per leges brutes Capitul vel
 per sacros Canones depositionis pena puniendus erit. Convocata igitur Genit
 Congrue, ad quam, ad quam solum cognitio homini causa spectabit, Alij tentes cum
 Protali Romano, ad quos tantum criminis instrutio, seu causa formatio spectabit
 qui d'quid contra Genitum exploratum habuerint, exhibebitur. Verum tamen ne de
 tur locus calumnias, informanda homini causa contra Genitum; curabunt predicti As
 sistentes, et Protali Romanus, ut testes, ad informationem, seu probationem fa
 ciendam contra dictum Genitum, sint contestes, et bona existimationis, et famae,
 et si quid odio, vel cupiditate, seu alia iniusta causa, deposuerint, graviter a
 Supradictis Assistentibus puniantur; ut debitum supplicium, tanquam paterna
 fama detractores suos pellant. In hac uero Congrue, ut supra dictum est, Pr^op^r Generals
 non interueniet, sed primus Assistent causam proponat, et probationes crimi
 nis producat. Quasi ueritate nisi videantur, vocabitur Genitilis, et audiatur, con
 cessa ei summanta, ac similius defensione. Mox causam consultabunt. quod si
 re probè cognita duæ Patrum partes ex tribus eum amouendum iudicaver
 int, iterum vocabitur Genitilis, et moneatur postea Patres in eum penam deposi
 tionis infligere, tamen rationem eius honoris habere velle, si ipse sponte mune
 re se suo abdicauerit, quod et sibi commodum, et Patribus iucundum erit. Si
 tunc, vel etiam in principio causa munere suo cesserit, eius cessionem Patres
 accipiunt, et tunc primus Assistent, in virtute s. Obedientia pracipiat, ut secre
 to celent, quidquid de Pre Geniti dimouendo actum fuerit. Deinde publicetur
 Genitum suo munere celiſſe. His actis, ad nouam Pr^op^r Genitilis electionem modo
 Superioris descripto procedatur. Si autem duæ, extratribus partibus Patrum Con
 gregationis depositionem Genitilis non consentiant, aut, si crimina contra eum
 producta non satis probentur, tum Pr^op^r Genitilis in Congregationem vocetur,
 cumq;

eumq; nomine totius Congruiis his verbis, quæ in eum dicenda Congrao antea statuerit, primus Aſſiſtentis corripiat, et Pr^ogrilis humiliſ audiat, nec ſe excusat: Sed emendationem diuino fretus auxilio, pollicetur. quæ oīa ſub eodem Obediētiā p̄cepto omnes celabunt. Et ne illa Congregao nihil egisse, et fruſtra conuocata videatur, decernant Prei aliqua, quæ ad Religionis, et disciplina obſeruantiam, et perfectionem pertinere iudicauerint, et ita fieri, ut Congregao ad eā tantum ſtatuenta conuocata eſt. Alterum ſi Pr^ogrilis non ob aliquod crimen, ſed vel ob Senectam, vel infirmitatem inhabili, ad regendam Religionem uideatur, a predictis Aſſiſtentibus, et Proculi Romano moneatur, ut ſibi Coadiutorēm eligit. Quod ſi recufauerit, ſupradicti Admonitores, simul cum tribus uicimis Provinciā alib; Secretis Suffragys eligit Coadiutore, qui una cum Aſſiſtentib; omnia moderetur, usq; ad noui Generalis electionem.

CAP VT II. De Ministro Generali.

Sicut in omnibus Rebus publ. et Religionibus bene constituti, prater eos, qui per ſines particulares, et ſpecialia minifteria ad commune bonum tendunt, necceſſe etiam eſt unum eſt, qui boni uniuersalis curam habeat, et ut ad proprium finem ad illud aspires: ſic etiam in hac Religione, prater eos, qui in particularibus domi bus, Scholis Lys, Provinciis, in quib; hinc Schola Lys ſunt, vel pro tempore erunt prefuerint, necceſſe eſt aliquem, qui hunc ſibi finem conſtituat, ut bene gubernetur, conſeruetur, augeatur totum corpus Religionis. Et hic erit Minifter P̄fici, cuius fidei, et prudentiā credenda eſt totius Religionis administratio. Erit ergo proiecta etatis, ad gubernandum idoneus, in quo omnium virtutum exemplum eniteat. Studeat Charitate multa, ac patientia ſubditos regere, eandem cum cœtis ſervet normam disciplinae, communi menſa, communal iuxta, ſic ſanitas permisit, communū vefitu utatur: unam, ſeu ad ſumnum duas Cellas habeat, et nullo apparatu ornata: ſed ppter plurima negotia, habere poterit unum item Operarium, qui ſibi, ubi opus fuerit, miniftraret. Et cum electio Miniftri Gentris duobus

duos modis fieri posse, videlicet ad tempus aliquod definitum, l. eius vita durante Religioni praesit; tamen quia experientia, et in gubernando exercitatio, et hominum particularis notitia, et erga eodem auctoritas magnopere confort, ut bene hoc onus obeat, ad vitam, et non ad tempus aliquod eligendus erit. Accedit autem ad cetera hoc commodi ex eo; ut Religione in rebus, quae assiduum laborem requirunt, semper occupata, his longimbris pro noua electione, certo quoque tempore minus distractio mis, minus labores, minusq; impendi, potatur. Habet Ministrum Generalem Catalogum unum, omnium Domorum Religionis, et alterum Personarum, quae in quavis Domo, et Provincia versantur: non solum Professorum, sed etiam eorum, qui in probationibus exercentur: ubi eorum nomina, et qualitas fideliter scribantur: quem Catalogum singulis annis renovandum curabit. Et cum dies obitū in actis cuique sit, debet Prioris Vicarium nomenare in scriptis, qui post eius obitum vicces eius, donec novas eligatur Minister, exerceat. Quod si morte praeuentus fuerit, huiusmodi munere fungatur, primus in Professione ex Assistentibus. Novi horum Magistros, et Proules curabit Minister Generalis, l. confirmare, l. amouere; vel ipsi mortuis a hinc in eorum locum eligere. Similiter etiam Visitatores, sive Proviniarii, sive particularium Domorum. Inuigilabit etiam, ut ad Sacros Ordines solum, qui digni sunt promoueantur, et similiter ad Confessiones Sacularium audiendas, praeterea tamen Ordinariorum approbatione. Concionandi uero facultatem Quadragesima, l. Aduentus, non nisi in propria Eccl, alicui concedet. Ad Patrem etiam Priorum spectabit, eligere Procuratorem Generalem, qui Roma sibi residere debeat, cuius pars erunt talius Religionis negotia gerere, ac diligenter expedire; neque quisquam alius praeter eum negotiis ullo modo se immisceret, absq; speciali P. Genitris facultate. Negotia uero quaecunq; et quarumeunq; Domorum sive personarum, sint ad eum transmissa, priusquam ea rescipiat, Pr. Genitri simpliciter patefaciat: atque adeo quidquid in dies singulos egreditur, si momenti alicuius fuerit, vespere Genitri referat. In Constitutione Pr. Genitri, si rei alicuius, l. persona, uehementer ratiō exigere videatur, dispensare poterit. Et similiter Proules, et particularium Domorum Mnrū locates

in suis

in suis quisq; locis. Mius tñ hñd meminerint. Vbi necessitas non est, nullo modo maiorum Instituta violentar. Videant etiam Broales, et alij inferiores Mmisi: quid, cui, quamdiu, et qua ratione concedant: ne forte pretextu dispensationum abusus irrepant. Sed fit Solum in casu aliquo particulari, et paucis viibus, et cum ali quibus tantum, qui huiusmodi dispensatione indigere videantur. Si qua u. res maioris momenti acciderit, consulatur Pr. Capilis, qui super hmoi rebus habeat facultatem. Et quia huius Religioinis Institutio operari, et ministrare, ut supradiximus. Virtute praeditos requirit, et iniunctis humam genem nanquam cestat Religiosis infidias struere, eis præcepue, qui scandalum Reipub. maximum probare possint, ne alicuius culpa detrimentum Religio patiatur: Statuimus: ut, si etiam aliquis Professus a quovis tempore in crimen heres, seu vehementem heres suspicionem inciderit; aut vito carnis, Nro Instituto valde contraria notatus fuerit; seu ut inquietus in Religione, aliquos ad Schisma, seu contra aliquam Constitutionem, tanquam iniustam sollicitaverit, posset eo casu P. Genrlis, seu etiam Broalis, de eius ordine, a Voto Paupertatis, et Obedientie, eum, si sacerdos fuerit, absoluere; et, si frater operarius fuerit, etiam a Voto Cœpitatis: et ne alios inficiat doctrina sua, et exemplo, à Religione secreto tñ, quo ad eius fieri poterit, expellere. Insuper, si aliquis Professus etiam ad sacros Ordines promotus, habitudinem relinquere, seu à Religione discedere presumatur; sit ipso facto suspensus, et si celebrauerit, in panam irregularitatis se inuidi se sciat: ruxta forma brevis Pauli V. et tam sacerdotes, quam alios Professos, qui hmoi delictum perpetrauerint, possint superiores, si opus fuerit, seculari brachio invocato, in carcere mittente; et ut resplicant, qua poterunt, diligentia, patientia, Charitate eos iuuare; qui si per annu. incorrigibiles perficerint, ut supra dictum est, superiores eos dimittere poterunt: et quicunque alius quis ad titulum Paupertatis ad sacerdotium promotus fuerit: tamdiu celebatur suspensus, donec habeat, unde sufficiens uiuere possit, ut ita cauthus in Religione cakri uiuant.

CAPUT III. De Assistantibus.

Cum ex optimo Pris Generalis regimine universa Religionis bonum dependeat,
ne

35

ne multitudo ne negotiorum, et nimia sollicitudine, propriaque valetudinem oblitus, exterior
uel etiam interius obruatur; Congregatio nominabit quatuor Assistentes, per secreta sua
fragia omniviritate praeditos, et in rebus Religioni expertos, qui filiali prouidentia
et Caritate circa externa, qua ad ipsum pertinere poterunt, et circa corporis etiam
valetudinem, ei assistant. Insuper et consilio in rebus dubiis discernendis, et senten-
tias corum, quoad fieri poterit, utetur. Ita eauerit, qua ad spiritus feruore per-
tinent, curabunt per admonitionem, seu per Confessarium ipsum, ad hanc deputatum
quoties opus fuerit, cum in domo humiliter iuuare. Si aliquis ex Assistentibus in alii
qua re gravi evidenter defecerit, poterit per Henricum alium in eius locum, usque ad
Congregem Generalem, nominare, seu sufficere. Similiter etiam, si aliquis illorum evita-
discideret: poterit etiam, cum id virium iudicaverit aliquem ex illis, per aliquod
tempus pro aliqua re gravi statuenda extra urbem, in qua esse de eorum habitatio,
mittere. Idemque per Henricum eliget sibi secretarium, qui suo muneri satisfacere faci-
le posset. Quod officium etiam aliquis ex Assistentibus prestare poterit. Si ad id fin-
gulare habuerit talentum.

CAPVT IV. De Provincialibus.

Cum non solum Clericorum Noriorum, sed etiam Scholarum Piarum, et aliarum Do-
morum adiunctus erit numerus: ut oratione commode regi possint, in Provincias distri-
buendos sunt; et Singulis Provinciis, ea Domus, et Schola Pia assignentur, qua Pater
Henricus expedire videbuntur. Similiter et Prostites ab eodem confiuentur, qui bene
eas gerere possint: qui in gubernatione Charitatem, manu etudinem, et benignita-
tem Domini Iesu Christi imitantur: non ut Dominatores, sed forma facti gregis ex-
animo, exemplo magis, quam verbo, subditos ad perfectionem dirigant. Quod
ut perfectius exequatur, habebunt suos Consultores, quorum consilio, prout opus
fuerit, utentur, et eorum confirmationem a Henrico postulabunt. Prostites in sua Pro-
vincia, nullas regulas, aut ordinaciones, aut consuetudines abrogent, l. novas indu-
cat, in consulto Generali, nisi sine gravi dispendio Henricus responsu expectan nege-
at, id quod fiat cum consilio sibi Assistentium, uerum quanto ceteri poterit, quid. et
qua

qua de causa factum sit, Generalem admonebit; cuius ordinaciones statim, atq[ue] aperit, ab omnibus sua Provinciae superioribus obseruari faciet; et quae ad bonam gubernationem pertinent, in aliquo libro ad id designato describat, et in loco commendationis Archivum facendum curabit: in quo libros, et ea, quae ad officium suum spectant, et usum Provinciae communem, ut Successoribus assignari possint, obseruabit.
 Poterit etiam, ut Generis, usq[ue] ad novi Provincialis creationem, aliquem, qui vicem sua gerat, scripto relinquare; maxime, si Provincia plurimum distaret ab Urbe, ubi esse ab Mvri Generis residentia. Similiter etiam, si necessitas urgeret, alicuius Mvri Locatis, seu Magistrorum Notariorum, aut alterius curie sive superioris, mutationem facere. Si periculum esset in mora; vel si aliquis ex predictis moreretur, poterit aliquem qui vicem eius gerat, interim constitvere, donec Generis certior fatus prouideat. Arbitru diligenz, ut in omnibus Provinclialibus Scholis, debitus ordo in Clasibus omnibus, in libris pra legendis, et in Exercitiis spiritualibus seruetur. Quas omnes per seipsum sanguinis annis visitet, nisi legitima causa impeditus fuerit. Tunc n. aliquem idoneum loco sui substituat. Visita bit prius Ecclesiam (ut moris est) incipiendo a diligenti custodia, et ritore; quo Sacrosanctum Euccharistia sacramentum conservari debet. Prosequatur deinde alia, quae ad Ecclesiam spectant: quibus finitis, accedat ad personarum, et imprimitur infirmorum, si qui sint, visitacionem, in qua benevolum omnibus se ostendat. Interrogabit superiores illius Domus, an aliquid gravius in illa Domus. Seu Scholis ipsi, extra Confessionem intellecterit, et quod remedium adhibitum sit, An aliquis in illa Domus nimis affectus ad consanguineos, vel etiam ad aliquem extraneum videatur. An exercitium Doctrinae spiritualis, tam in Scholis, quam publice in Ecclesijs diligenter peragatur. An erga infirmos debita Charitatis officia peragantur; et tandem quae Eleemosyna pauperibus dentur. Inferiores vero interrogabit, quid sentiant de virtute ratione, et de reliquis ad ipsos pertinentibus: quid sentiant de laesione, et quomodo ab illo tractentur. An Superior iudecent libertatem scribendi ad Superiorum mediatos. An aliquid nouerit extra Confessionem de aliquo, quod ei non placeat; demque officias omnes obseruabit; an aliquid Superfluum, et Paupertatis nostrae contarium sit. An aliquid minus decenter habeatur; similes in Publicis, et Lectis

Lectio omnium. Capitulum Proinde de licentia Genitilis tertio quoque anno, circa res du
 bias et difficiles illius Provinciae conuocabit; curabitque ut fiat eo tempore, quominus
 impedimento esse possit bono regimini particulari um Domorum. Ad quod accedant
 Ministri Locales Domorum illius Provinciae; et unus ex qualibet Domo, ad id per plura
 Secreta Suffragia electus. Si qui uero Ministri Locales venire non poterunt, alium idoneum
 um Sacerdotem loco sui substituant. Obscuraque celebrabitur Genitilis aliquem mitte
 re poterit, qui illi Capitulo integrus. Praesidebit autem Brothier, si illo impedito, antiquorum
 A sistens illius Provinciae, et ora agantur ad similitudinem Capiti Genitilis. In hoc Capitulo
 eligi poterunt duos Vocates, qui cum Brothier ad Genitile Capitulum mittendi sunt, et omni
 qua fieri poterit diligentia expediatur. Tunc enim si fieri poterit, Brothier approba
 bit Confessores, Condonatores, et Minros, et quos sibi placuerit, confirmabit, vel remo
 uebit; exceptis iis, qui a Prece Genitili approbad fuerint: mutabit etiam eos, quos muta
 re in Ono expediens iudicauerit. Constituet etiam in qualibet Domo sua Provincia,
 aliquem Institutorem rerum spualium, qui superiorum iuuet in dirigendis subditis ad
 perfectionem; et curam peculiarem habentrum, non secus, ac si Magistrorum Novitio
 rum esset. Nomine vero cumorum intelliguntur, qui non excedunt triennium in Pro
 fessione, vel adeo tuueniuntur, seu tales, qui arbitrio Superiorum humorum missione
 indigent. Ministri uero Domorum, seu Scholarum Piarum in propriis Domibus
 creabunt officia minores, eosdemque prout sibi expediens ut debitur, mutare po
 tuerunt: huiusmodi sunt, Prefectus Sacrarum, Bibliotheca, Valetudinary, Refectorij,
 Janitor, Vestium Custos, Corrector, Dormitory iuniorum, Excitator ad Orationem, Cibo
 rum emptor, Eleemosynarum Quaestores, et aliquos etiam ex Magistris; si Brothier
 responsum expectare inconueniens iudicauerit; illisque classibus sufficienter provi
 deat, donec Brothier responsum obtineat: ad quem supra dicti Ministri Locales sin
 gulis Hebdomadiis semel scribant de rebus occurrentibus: et ipse Brothier semel saltuum
 quotieslibet Mensis ad Genitilem; reliqui vero ad Genitilem scribere poterunt, quoties
 ei us necessarium videtur facere. Literae uero Genitilis, a nemine aperiuntur,
 nisi ab eo, cui inscripta fuerint.

Caput 5.

CAPVT V.

De Visitatorib, Provinciarū.

Ut summa Paupertatis inter nos vigeat sp̄e obseruantia, P. Gr̄rlis Visitatores, quod ad h̄mōi munus idoneos iudicauerit, eliget, ut Provinciam integrā, seu alii
quas Domus particulares, quoties Gr̄rlī bene uisum fuerit, uisitent. Partes uisitoris erunt istae. Viso prius Sanctissimo Eu& Sarificiū Sacramento, obseruando diligenter, quod, et quæ rasa, in Saerista, et quæ Similir ornementa, ad cultum
Olivinum pertinētia, reperiāntr. An in eis sit aliquid Paupertati Nrae contāniū
si Superflua, si serica, si mitida et munda, et apte accommodata obseruentur. Simili
visitatib; Vestiarium, in quo obseruabit, an ibi sint iuxta numerum commorati
tum in illa Domo uestes ad valetudinem conservandam sufficiētes, an vero si
perflue: idemq; faciet in Singulis officiis. Cubicula quoq; et cubilia omnium
obseruabit diligenter: tandem librum Etheosynarum, seu dati, et expensi di
ligenter uidebit: Summamq; illius, et rerum omnium Superdictarum, Catalogum ad
Generalē deſeret: ut, quæ nr̄ia ei uidebuntur, prouidere posiat. Postmodum ac
cedat ad visitandas personalē particulares, infirmos ante omnes, et eos benignè
foueat, et ne eis aliquid defit, oratione proui deat: monebitq; omnes prius, ne odi
vel rancore duci, quæ dicenda sunt, taceant: aut contra iam emendata, et plenti
pre mendā producant. Siſcietur Singillatim ab omnibus, an suum quisq; officiu
recte faciat: an Regulā, et Constitutionē Nrae exacte peruenientur; an pax, et concordia
in eis vigeat: an circa exercitationes Scholasticas debita ab omnib; Magistris ob
seruetur diligentia, et an aliquo meliori modo Adoleſcentes eridiri possint. Vide
at, an omnia ita ſint conſtituta, ut nullus sit locus, in quo in uicem discipuli foli
uerſari possint: et, an frequentent Congr̄ues, seu Oratōria diebus festis. Similir
et Exercitationem Doctrina ſpiāna, et quæ diligentia circa hoc à nr̄i adm
beatur. A quib; u. conſcientia rationem exigere expedient, iudicauerit: utetur
formula

39.

formula in scriptis Visitatoribus tradi solita. De quib. oib. ut supra dixi mis. cer
tiorem facit Prem Generalem. Visitator u. qui omnibus debet virtutum omnium
Specimen præbere, communis uictu contentus erit, nec aliquo modo munuscula à Fra
trum nostrum consanguineis accipiat. Itinerum expensas. si quæ fuerint, ab illis
Domibus, quas visitauerit, exigat. Et si in praedicta Visitatione aliquid explorauerit
quod remedio tempestivo reddigere videatur, illud iuxta prudentiam suam adhi
cabit. Itatimq; Genitum, quid, et qua de causa factum sit, admonebit. Qua uir
rectione communi, vel priuata mederi poterunt, ea modo illo exequetur, quo melius
ei expedire videbitur.

CAPVT VI. De Confessarijs.

Capabunt Superiores, ut munus audiendi Scholasticorum Confessiones, yis solum
ab Ordinarijs locorum admissis Sacerdotibus tribuantur, qui si fieri poterit, snt pro
iecta statim: et quorum charitate et exemplo pueri facile ad confitenda peccata
inducantur. Sint etiam eruditii in casibus, in quos, ut plurimum Adolescentes incur
vere solent; habentq; methodum facilem interrogandi eos: et in laudem fa
ctitatis, veritatis, Religiositatis, et aliarum virtutum; et similiq; in horrorem aliquo
rum uitiorum, habent aliqua Sanctorum exempla, quib. in virtutibus magis pue
ri instituantur. Ita audiant illorum Confessiones, ut quantum fieri poterit, illorum
spectum fugiant: perspectumq; habeant hinc munus diligenter exercendo circa
pueros, se rem Deo gratissimam facere. Si qui vero Sacerdotes ad Confessiones etiam
Secularium in nr̃is Ecclesijs exponantur, protervetatem conuenientem, etiam eru
ditionem, et morum maturitatem habeant; et non nisi de licentia Generali, aut Pro
vinciali deputari poterunt, et priusquam mittantur ad Ordinarios locorum
pro licentia obtinenda; diligenter simē à Pnbis nr̃is deputatis examinentur. Id
similir facient, cum quis ad Ordines Secularia supradictorum, de licentia erit ad
mittendus; qui non solum Professus, sed Scientia, et Virtutibus ornatius esse debet.
Obtentā u. licentia absq; ministrū Locales illius Domus confessu ad Confessiones au
diendas non accedat. Confessiones Secularium, praesertim mulierum, non nisi in
Ecclēsia

Ecclesia audiatur: nisi gravis aggritudo, vel aliqua ingens calamitas, id postularetur. Id si acciderit, ne solus cum sola sit, caueat; Sed comes iti maneant, ubi conspectus sit. Nemini licet petere ali' quid, aut accipere ab ijs, quorum professiones audiuntur nec ab alijs, etiam si detur, ut in pauperes distribuantur: t. al' cui satisfactionem nominis restituatur, nisi prius superior, re cognita, licentiam concedat. qui ex iuris vocabulo ad iuvandos eos, que morti sunt proximi, ea habere in promptu carent, quae es tempore in quo tantum est momenti, usui esse possint: tamdiuq; illi' ad sint, quamdiu sola negotia postulauerint. Confessari autem, qui ad secularium confessiones audiendas ad misericordias fuerint, nullo modo pueroram confessiones audire receuent.

CAPVT VII. De Concionatoriis.

*C*y angelicae predicationis officij solummodo committatur, qui bonae industrie, et præclaræ virtutis specimen dederint. Non n. minus prodest solent concionatores bonorum morum exemplo, quam ipsa facundia, et eruditio. Et antequam publicè in Ecclesiæ aliquis nostrum predicit, prius priuatis declamationibus inter communem reflectionem exercetur: optabitq; ut admoneatur a deputatis a superiori, si quid eius concordendum uidebitur; et correctionem humili et grato animo suscipiat. Ea sollem in conuencionibus proponat, quæ ad captum, et utilitatem Auditorum erunt accommodata, maxime cum pueris predicauerit. Ea omnia, quæ dicturus est, prius diligenter praemeditetur, et auxilio diuino implorata, humili ter se preparet. Nemo publicè predicabit, nisi à Genitli, seu Brothli licentiam obtinuerit. Tempore vero Adventus, vel Quadragesima, extra iuris Ecclæas, nullus urum predicabit: extra id tempus, non nisi ex urgentissima causa, et de Provincialis consensu. In conuencionibus in iuris Ecclesiæ familiarem modum dicendi, quo utuntur Pndi Patres Oratoryi in Vaticella de Virginitate fabulantur; curabuntq; ut Auditorum mores probe informantur, et ad Dei amorem, mundiq; contemptum, eorum excitentur animi, atq; inflammantur. Affectatis verbis, et rebus inutilibus abstineant: et qui contra fecerit, publicè descendentes facultas ne detur: si eam habuerit, et monitus non reliquerit, a Provinciali, seu Genitli facultate predicandi priuetur. Nemo qui publicè praechabit, diebus festis

festis recusat inter Hebd' dom ad adam ad pueros in oratione, vel in Ecclesia sermonem habere; quos, quantum fieri poterit, et propriis virtutis exemplo, et doctrina facti, aliquorum Sanctorum exemplis confirmata ad Dei obsequium afficiat. Nemo etiam de emolumen stipendio nomine petat, aut eo nomine oblatam accipiat. Si quis vero meo eleemosynae nomine offerantur, ad Deconomum Domus nostra mittantur.

CAPVT VIII.

De ordine & loco cuiuscunq; ve inter se.

Post Latrem Generalem primum locum habebunt Aſſistentes Secundum ſuam Profeſſionem; poſtea Prouties, poſtea Visitatores, ſive ordinary, ſive extraordinary ſint visitationis tempore; nam extra viſitationis tempus, locum ſuę Profefſionis obtinebunt. poſte quos Rectors Domorum particularium, ſeu probatiōnis; horū immēdiatē ſequentur Sacerdotes; poſtea Clerici Profefſi, tum hospites nr̄e Religionis, tunc Trés operarij Profefſi; tandem Noviti, inter quos omnes ſervetur ſp̄ꝝ Profefſionis ordo. Si uero ex ijs duo, vel plures eadem die, in diuersis Domibus Profefſionem emitant, illi prece det, qui in antiquiori Domo Profefbus est. Alterum, licet illi qui maiori bus Ordinibus iniati sunt, procedant eos, qui minoribus. hi tñ ad eundem gradum euedis, non amphius ordinis. Sed Profefſionis ordo habeatur; niſi quis ſua culpa, alit pia pœna ad Ordines admis- ſus non fuerit. Qui ſua culpa locum Profefſionis amiferint, ſi illis pœna poſt aliquot annos remiſta fuerit, in priſtinum locum ſua Profefſionis reſtituti ne intelligantur, ſed maneat poſte eos omnes, qui ſuperiores aliquot Ordines ſuſcepient. Postremo, ne alicui conſi- entia laqueus injiciatur, teſtatum volumus, nullam harum Conſtitutionum, neq; aliarū deinceps faciendarum, obligare eos ad culpam, ſeu ad pœnam aliquam, ſolummodo ſu- perioris arbitrio imponendam. In qua re uideat, ut ſit diligens, ne Conſtitutionum obſeruantia relaxetur. Culpa uero hi ſolum erunt obnoxij, qui aut quidpiam Suffranchiali um Rectorum, aut quida naturali, Druna, ſeu Ecclesiastica lege prohibeatur; aut si fuerint auii violare, quod illis in precepto S. Obedientie, virtuteq; a Superiori facta manu datum eft. Demum Capitulum Generale Supradictas Conſtitutiones immutare aut inſtrigere, niſi ex ſex Capituli partibus, quinq; concurrant, non poſte volum, atq; patruimus.

Finiſ Conſtitutionum.

Hd

Ad Omnipotentis Dei gloriam, et proximorum utilitatem: Nos inviolabili dictari Constitutionum observationi, quantum in Ano possumus confidere, dicto, Propositi et Teste, Specialibus favonibus et gratijs prosequi volentes, et eorum singulas personalia, à quibus excommunicationis, Suspensionis, et Interdicti, alijs Ecclesiasticis sententijs, censuris, et penis, à lice, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latet, si quibus quomodo libertas immo datus existunt, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absoluuntur, et absolutos fore censentes, Supplicationibus eorum nomine, Nobis super hoc humilietur porrechis inclinati; de Venerabilium Statuum Norum Sacra Romana Ecclesia Cardinalem, negotijs Episcoporum, et Regularium Proprietorum consilio, Constitutiones predictas, omniaq; et singula in eis contenta, Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo affirmamus et confirmamus; ac illis perpetua, inviolabili, Apostolicae firmatis nobis ad dicimus: omnesq; et singulos, tam iuri, quam facti, et quosvis alios defecti, si qui in praemissis, aut eorum aliquo, quomodo libertas interuenient, Supplemus. Decernentes modernos, et pro tempore existentes, dicta Religionis, Propositum et Testes, aliasq; perso nas, ad plenariam earundem Constitutionum observationem, prout illae eos concernunt, tenent, et obligatos existere, et fore: ac ad id etiam sub Censuris Ecclesiasticis, et alijs in Constitutionibus predictis contentis penis, cogi, et compelli posse: Neq; per quocunque Iudices ordinarios, et delegatos, etiam Consularum Apostolici Calati Auditores iudicari, et definiti debere: ac irritum, et inane, si seculi Super his a quoquam quavis auctoritate, sicut inter, vel ignorantie, contigerit assertari. Non ostendimus Constitutionibus, et ordinatio nibus Apostolicis, ceterisq; in contrarium quibuscumque volumus aum, quod presentium transumptis, etiam impressis, manu aliquius Notarii publici, Descriptis, et sigillo persona in dignitate Ecclesiastica constituta muniris, eadem profusa fides attribuitur, que admittetur ipsi presentibus, si forent exhibita, vel ostensa. Datum Roma apud S. Petrum Sub annulo pectoralis die **xxxii**, Januarii, Anno Christi **MDCXXII**. Pontificatus Nostri anno primo

*Scripto
Locu
Ripilli*
Seipso Cardinalis S. S. Janna.

Radamie, 1691. 9. May.

A. A. Joseph

Z BIBLIOTEC
SEMINARIU
Sandomierski

LIBRUM
KLESO

Z BIBLIOTEC
SEMINARIU
Sandomierski

1
3
100

BIBLIOTEKA
Wyższego Seminarium Duchownego
w SANDOMIERZU

J 1493

duob. modis fieri poscit, videlicet ad tempus aliquod definitum, i.eius vita durante Religioni praedita; tamen, quia experientia, et in gubernando exercitatio, et hominum particularis notitia, et erga eodem auctoritas magnopere confort, ut bene hoc onus obeat, ad vitam, et non ad tempus aliquod eligendus erit. Acedit autem ad cetera hoc commodi ex eo, ut Religio in rebus, quia apud eum laborem requirunt, semper occupata, his longim bus pro noua electione, certo quoque tempore minus distractamque mentem habet, minima emundandi, patatur. Habetur Ministrorum Generalis

giom, et alterum Personarum, qui in Professorum, sed etiam eorum, quia: na, et qualitas fideliter scribantur: incurabit. Et cum dies obitus in a: in scriptis, qui post eius obitum vi: ceat. Quod si morte praeuentus fue: sponse ex Assistantibus. Nouitoru: i. confirmare, i. amouere, vel ipsi: etiam Visitatores, siue Provinciaru: m, ut ad Sacros Ordines solum, qui: res Secularium audiendas, produci: u. facultatem Tempore Quadragesi: mcedet. Ad Patrem etiam Personam: Roma sperare residere debet, cuius par: diligenter expedire, neque quis quam: al, absq; Speciali C. Genri's facultate. siue personarum sint ad eum trans: sic patefaciat, atque adeo, quidquid: sit, vesperi Genri referat. In son: uehementi rati id exigere uideatur. Secularium Domorum Mori locates
in suis

